

TORE KVÆVEN

DRSNÝ
JE ZÁKON
MÉ **ZEMĚ**

ROMÁN Z ČASŮ,
KDY VIKINGOVÉ
DOBÝVALI SVĚT

PLUS

DRSNÝ JE ZÁKON MÉ ZEMĚ

TORE KVÆVEN

DRSNÝ JE ZÁKON
MÉ ZEMĚ

Přeložila Marie Novotná

PLUS

Věnuji svým třem dívkám:

- matce Anně, vyznávající pravé, poctivé a zemité hodnoty
- dceři Gretě, vikinské princezně z Islandu
- Wenche, mé nejdražší

This translation has been published with the financial support of NORLA.
Tento překlad vychází s finanční podporou literárního střediska NORLA.

Copyright © Det Norske Samlaget 2010

Norwegian edition published by Det Norske Samlaget, Oslo

Published by agreement with Hagen Agency, Oslo

Translation © Marie Novotná, 2015

Cover © Øystein Vidnes

ISBN 978-80-259-0147-2

Díl první
ŘÍM

Rok 1010

Grónan krácel temnými uličkami města. Kroky zněly na kamelech jako kapky v krápníkové jeskyni a z nebe už zmizely i poslední hvězdy. Světle modrá barva oblohy byla stejně chladná jako Gróňanův pohled.

Šel po Via Nova kolem zanedbaných domů se spícími nájemníky, podél rozvalin Tiberiova paláce a Titových lázní a okolo zbytků velkého cirku. Kočky se před ním plížily do stínů a kulhaví toulaví psi se zvedali a uskakovali na stranu. Toho rána patřil k prvním živým tvorům. Procházel úzkými uličkami, kde vzduch čpěl plísni i močí, kolem kostelů a katedrál, kolem stavenišť s kladkostroji a odpočívajícími zdvižemi. Všude kolem byla lana, lešení, trámy a kameny, vyrovnané do hald i jen tak na hromadách. Toho si však nevšímal.

Zabočil mezi zbytky staré ulice Vicus Tuscus, kudy Římané v dávné minulosti přiváděli bílé krávy, aby je obětovali Saturnovým dcerám. Šel po Via Aurelia až k Aemiliovu mostu, který se s šesti oblouky klenul nad vodami Tibery. Seskočil ze schodů a vydal se po nábreží jižním směrem. Vlasy měl světlé jako kosti vysušené a vybělené větrem. Řeka, stejně rychlá jako jeho kroky, byla vznešená a těžká. Těžká jako osud sám. Těžká jako loď s dračí hlavou na přídi, když ji vesla ženou po klidné vodě.

Z jedné z lodí se ozývaly hlasy mužů, kteří se právě probudili. Někdo koulal nějaký sud. Začínalo ráno. Cestu si načasoval správně.

Těžká kotevní lana vedla k rezavým železným kruhům. Lana z jiných lodí pro něj však byla vzduchem, ničím. Jako sláma či konopí vedle zlatého náramku. Bezcenná.

Vtom se před ním objevila loď, již hledal. A zase měl pocit, jako by se v něm, v nejtemnějších hlubinách jeho nitra, svíjelo a kroutilo něco těžkého.

Zastavil se a prohlížel si její obrysy od dračí hlavy se zahnutými čelistmi a odhalenými zuby na přídí přes horní okraj paluby a dlouhé řady štítů až k zádi. Ta obrovská dračí loď se halila do těžké temnoty nejčernějšího dehtu a smůly.

A přesto zářila půvabem jako krásná žena při tanci, jako mladá štíhlá dívka v šatech, které se jí za zvuků flétny a rytmu bubnů trou o tělo. Skutečně slyšel hudbu a viděl jí do očí. Věděl, že cena, kterou žádá, je vysoká. Jako Váliho poselství.

Viděl dlouhá snýtovaná dubová prkna, která se stáčela od předního vazu až k zádi. Umně vyřezané a spojené byly i silné palubníky, žebra a dlouhý kýl. Čišela z nich touha po větru, dlouhých cestách a po životě.

Viděl ozdoby podobné šperkům a prstenům na těle tanečnice. Z vnější strany ji řezbář ozdobil tři sáhy velkým obrazem bájného zvířete, jež se v posledním zápase svíjí, bez hlesu zuří a neodvratně směřuje k zániku. Viděl stěžeň, ráhno a stany ze vzdušného lnu, těžké plaňky, barvené štíty a řady run úhledně vytesaných do vnitřních stěn lodi na počest vyšších mocností a mužů tohoto světa.

Gróňan na vydlážděném nábřeží Tibery byl Úlf Skardsdal Hrafns-son. Narodil se na Hornstrandech na Islandu a zabral si zemi v grónské Západní osadě.

Objevil se další muž. Vztyčil se na zádi za řadou čtyř otevřených stanů, které zakrývaly palubu. Hlasitě zívł, shodil ze sebe světlou noční košili a stál tam úplně nahý. Byl urostlý, se širokými rameny i pasem, stehna a trup měl bílé jako mléko a tváře a ruce hnědé od letního slunce a větru. Úlf na něj mohl promluvit, mohl zachytit jeho pohled a zeptat se, jestli smí vstoupit na palubu. Ale neudělal to. Jen si ho tiše prohlížel s vědomím, že pokud se mu tento muž postaví do cesty, tak zemře.

Muž na lodi sáhl po červené košili a v témže okamžiku prořizł ti-cho hlas vycházející z jednoho ze stanů:

„Seš ošklivej jako troll, Odde. Hoď na sebe něco, lidi už vyděsily i menší hrůzy.“

Silák si s úsměvem natáhl košili a odvětil:

„Zavři hubu, Vindbjörne. Sám jsi moc krásy nepobral a snadno bys mohl být ještě ošklivější.“

Třetí hlas zavolal:

„Mohli byste ztichnout, aby se tu dalo spát?“

Muž si natáhl vlněné kalhoty, za neustálého poskakování si nazul boty a zmizel z dohledu.

Za Úlfovým opaskem visela sekera bradatice s protaženým ostrím, kterou zdobilo stříbrné vykládání ve tvaru obličejů. Zobrazovalo napůl člověka, napůl zvíře s vytřeštěnými očima, otevřenou tlamou a vyčeněnými zuby. Byl to jeden z dávných bohů. Touhle sekerou se před šesti pokoleními na pobřeží Galicie a Saracénska oháněl Björn Železný bok.

Úlf došel k lodi a vstoupil na ni. I když lávka nebyla vytažená, vyhoupl se jedním dlouhým krokem až na brlení, protáhl se kolem dvou stanů a byl na palubě. Plaňky na ní měly tmavou barvu a na nich v prostorech mezi palubníky ležela spousta spících mužů. Někteří lehce chrápali. Byly tu i dlouhé řady beden a zboží, zásoby, náradí a výstroj. Vtom se z přidi ozval hluboký hlas:

„Co tu chceš?“

Měl přízvuk z východního Gautlandu nebo ze Švédska. Na přidi na bednách potažených tulení kůží seděli dva muži, zřejmě hlídka z minulé noci, oba v šedých košilích sepnutých sponou a ve světlých lněných kalhotách. Civěli na něj s kyselým výrazem ve tváři.

„Chci mluvit s náčelníkem.“

„Vážně?“

Bez odpovědi se k nim otočil zády. Hlas za ním zněl ještě zlostněji:

„A jak víš, že on chce mluvit s tebou?“

Kráčel na zád, kde bylo místo náčelníka a kormidelníka. Zádová nástavba byla o dvě stopy vyšší než ostatní paluba. Věděl, že široká záda, která tam nahoře vidí, patří muži, jehož hledá. Hlídka ho zezadu častovala nadávkami. Kličkoval palubou a zavadil o jednoho muže, který se posadil a překvapeně na něj zíral. I ostatní unaveně otevírali oči.

Přemýšlel, zda jej v tento den provázejí mocnosti jeho domoviny, které ho uhnětly z látky omleté větrem a tvrzené mrazem. Nebo

jeho krok sledují bystrým zrakem jen norny zpod kořenů stromu? Už mnohokrát je proklet. Jako pravý syn severních břehů přísahal na sílu rodu a na osamělou cestu krevní msty.

2

Hersi Odd Tryggvason si jídlo koupil ve městě den předtím: bílý kulatý chléb a máslo, dvouuchý džbán vody, černé klobásky a krájené sušené hovězí maso. Seděl ztěžka, záda opřená o bednu, a jedl. Ráno bylo tu a za světla se všechno zdálo lepší. Hltal jídlo a mlaskal. Vedle něj se o brlení opíral majestátní meč s tmavou, vyleštěnou čepelí. Jílec i hnědou koženou pochvu zdobily malé bronzové plošky ve franckém stylu.

Spících mužů bylo na palubě méně než obvykle, někteří si v hostincích ve městě našli měkkí postele nebo prodejnou ženu. Normálně bývalo na lodi kolem sto čtyřiceti mužů, dobrá půlstovka Norů, zbytek tvořili Islandčané a Švédí, pár Faeřanů a Dánů, pět drzých Northumbrijců, jeden Ir, dva chlapi z Jižních ostrovů a tři ze Saska. Našli se tu i nějací ze západního a východního Gautlandu.

Mnozí z nich se už proslavili:

Do Norska přijel obrovský Islandčan Eirik Mó Havraní vous a s ním pět z jeho nejlepších mužů, aby mohli plout s touto lodí.

Přijel i Grim Sleve, faerský zabiják, který vždy toužil jen po tom, aby mohl někoho ubít a přidat si další zářez na rukojeť sekery.

Dále tu byl Islandčan Hermund Illugason, bratr Gunnlauga Hadího jazyka, a také černovlasý hersi z Helgolandu s mnoha svými lidmi. Potkali se tu muži z Trændalögu, Hordalandu, Telemarky, Ryggjalandu a Vingulmarky, zločinci i boháči, mlčenliví berserkové i ti, kdo sloužili v králově družině.

Sešli se tu i další, jako Faeřan Ragnvald Brune Ragnvaldsson, bývalý varjag, co sloužil v císařově družině v Miklagardu, Švéd

Tvíbein Skrubbsson a další jemu podobní, zachmuření a silní válečníci. Všichni hledali bohatství a slávu.

Doposud výprava moc úspěšná nebyla, drancování jim valný zisk nepřineslo. Ale zdálo se, že tady v Římě se vše konečně obrací, a to ne díky meči, nýbrž obchodu. Zboží prodávali za mnohem vyšší ceny, než s jakými Odd počítal, a těžké mince se jen hrnuly.

Takové myšlenky se mu honily hlavou, když vtom zaslechl, že se za ním něco hýbe. Nenechal se však zneklidnit. Najednou slyšel, jak hlídka nadává, a otočil se. Před ním stál neznámý muž.

„Jsem Úlf, syn Hrafna Höskuldssona. Zemi jsem si zabral v Grónsku.“

Hlas měl hluboký a drsný. Odd vstal a stiskl nataženou ruku.

„Viděl jsem vás, když jste před dvěma dny připluli.“

Cizinec byl dobře stavěný, středně vysoký. Měl na sobě lněnou košili. Úzký nos měl rovný a přes tvář se mu táhla stará jizva. Jeho ostrý a nesmiřitelný výraz podtrhovalo světlé, klenuté obočí. Bílé vrásky nad lícními kostmi svědčily o tom, že často mhouřil oči v jasném slunci. Kromě modré košile měl na sobě krátké kalhoty z šedé vlny a kožené sandály s překříženými pásky. U šedého opasku z tulení kůže mu visel meč.

„Já jsem Odd Tryggvason z Jære. Dostal ses hodně daleko od domova.“

„Chtěl bych ti, Odde, povědět jeden příběh.“

V takovou chvíli přicházely obvykle na řadu úvody a rodokmeny. Na to však cizinec vůbec nevypadal. Přistoupil k Oddovi blíž a v jeho pohledu se zračila modravá záře sněhu. Stejnou barvu očí už Odd viděl u polárních psů, ti však měli pohled krásný a otevřený. Úlfův byl uzavřený a dalo se těžko říct, co se skrývá za ním.

„Příběh?“

Grónan přikývl. Na chvíli se mezi nimi rozhostilo ticho, pak se Odd usmál a ukázal na palubu.

„Tak to by ses měl asi posadit, ne?“

Posadili se. Úlf seděl v předklonu a Odd s tázavým výrazem. Ještě než padlo další slovo, ucítil Odd, jak se do něj zabodl cizincův zvláštní pohled.

Pak začal Gróňan tiše vyprávět. Mluvil o své cestě z grónské Západní osady, odkud před třemi roky a jedním létem vyplula loď na Island, odtud další do Northumbrie a pak třetí na jih. Na té se plavilo sedmdesát mužů s náčelníkem Tordem Fólasonem. Plenili dlouho a na mnoha místech ve Středním moři, u pobřeží Galicie a Akvitánie, v Saracénsku a na Sicilském ostrově. Na konci léta oblehli jedno město tři dny plavby na západ od Nörvasundu. Když město podlehlo a oni začali obyvatele pobíjet, zkusil si jejich vládce vykoupit život a nabídl jim poklady ukryté ve vnitrozemí.

„Nerozuměli jsme jeho řeči, ale pochopili jsme, že nám něco chce, a někteří z nás se rozhodli, že zjistí, co nám to nabízí. Šli jsme za ním celý den dlouhým neúrodným údolím až k úpatí vysoké hory.“

Odd přikývl a zvedl ruku:

„Poslyš, Úlfe, musím prodávat kožešiny a sejít se s několika obchodníky. Doufám, že tvůj příběh není moc dlouhý, jinak bychom měli pokračovat večer.“

„Není dlouhý.“

„To by tedy být neměl. Obchod s kožešinami je důležitý.“

Odd se usmál, jako by chtěl zmírnit svá ostrá slova, ale Úlf mu úsměv neoplatil:

„Obchod s kožešinami?“

V jeho hlase bylo slyšet sotva znatelné zachvění, jako když je v zemi cítit dusot vzdálených koní. Odd přikývl.

„Řeknu ti, Odde, že tenhle příběh je důležitější než tvůj obchod s kožešinami.“

Teď už se země pod koňskými kopyty přímo otrásala. Zmizel i Odův úsměv.

Úlf pokračoval a vyprávěl, jak je stařec zavedl až k rozvalinám prastarých staveb. V jedné z nich ležela těžká kamenná deska, kterou muselo nadzvednout pět mužů, a ve sklepení pod ní našli pětadvacet zlatých sošek.

Ušetřili život starce i jeho příbuzných, ale odvezli je na trh s otroky do Katalánska, aby je prodali. Tam jim tlumočník přeložil starcova slova, že v jedné jeskyni nedaleko rozvalin leží další poklad: sedm sošek z nejryzejšího zlata. A ještě větší cennost: stoh pergamenů

s mapami a popisem prastaré obchodní cesty, která vedla do země na jih od Velkého Mouřenínska. Do země, odkud pocházely ty zlaté sošky a jejíž bohatství je větší než bohatství celého Saracénska i Velkého Saracénska dohromady. Na dobré lodi s dobrou posádkou by se ta cesta zvládnout dala.

Úlf se odmlčel a Odd se zeptal:

„A nepřipadá ti zvláštní, že ti tohle všechno vyprávěl?“

„Doufal, že sebe a své blízké zachrání před otroctvím. Prosil o propuštění a o převoz pro sebe a svou rodinu do Velkého Saracénska za to, že nám ukáže cestu.“

„Říkal o té zemi plné zlata ještě něco?“

„Že prý je krásná a bohatá. Domy tam jsou z kamene a hlíny, hory plné zlatonosné rudy. Hluboké šachty vedou k pokladům. Říkal, že se zdatnými muži by se ta země dala vyplenit mečem, protože je málo opevněná a tamní lidé neumějí zacházet se zbraněmi. V dávných dobách před nástupem Římské říše tam vedla tajná obchodní stezka národa, který si říkal Féniciané. Odtud pocházelo jejich bohatství. I poté co jejich velké město Kartágo bylo poraženo a srovnáno se zemí, po té stezce obchod dál tajně pokračoval. Dvě cesty za stovku let. Říkal, že poslední loď se odtamtud vrátila před padesáti lety. Sám tam nikdy nebyl, ale tvrdil, že umí číst staré fénické znaky na pergamenu a mohl by nás tam dovést.“

Zvažovali jsme to. Já bych se tam vydal, ale většina mužů chtěla zpátky nebo na východ do Miklagardu.

Vystoupil jsem tedy v Katalánsku z lodi a jako podíl na kořisti jsem dostal starce a jeho příbuzné. Chtěl jsem ho vzít do Velkého Saracénska a najít zbytek zlata a mapu. On však onemocněl a brzy měl na kaňanku. Požádal jsem ho, aby nakreslil mapu, podle které bych onu skalní jeskyni našel sám. Udělal to a řekl mi, že v Římě žijí poslední dva lidé, kteří ještě rozumějí fénickému písmu. Po jeho smrti jsem propustil jeho rodinu na svobodu a zaplatil vlivnému muži ve městě za to, že je nechá u sebe bydlet a pracovat.

Do Říma jsem se dostal před několika měsíci. Na prachbídne lodi, jako je tamhle.“

Kývl pohrdavě směrem k špatně udržované arabské plachetnici dhau, která kotvila kus dál proti proudu řeky.

„Našel jsem jednoho z těch mužů, co znají fénické písmo, a za dobrou mzdu a podíl na zisku je prý ochoten se na jih vydat. Nemluví naší řečí, ale koupil jsem vendského otroka, který umí seversky i italsky. Teď už chybí jen dobrá loď se zkušenými muži a nebojácným náčelníkem.“

„Ale ten katalánský tlumočnick tvůj příběh zná. Byl by blázen, kdyby se do Velkého Saracénska nevydal. Jsem si jistý, že kdybychom tam jeli, našli bychom jeskyni prázdnou.“

„Než jsem odjel, uřízl jsem mu hlavu a hodil ji do moře. Tohle patřílo jemu.“

Úlf vyndal z kapsy šperk spletený ze tří kovových řetízků, na němž se houpal stříbrný medailonek.

„A co zbytek starcovy rodiny?“

„To jsou jen ženy a děti a už si užily svoje.“

Schoval šperk zase do kapsy.

„Kromě toho bude chvíli trvat, než se naučí novou řeč. Ti nás nepředběhnou. Měl bys, Odde, vědět, že bohatství, o kterém se bavíme, je větší než to, co nashromáždil Olaf Tryggvason za čtyři roky vikinských výprav po svém návratu ze země Vendů. A protože jsem viděl ty zlaté sošky na vlastní oči, nebojím se tvrdit, že ani poklad, co si Göngu-Hrólfa a dánský král Sigfred přivezli z Paříže před stovkou let, se s tím, co nám tu může spadnout do klína, nedá srovnat.“

Odd zadržel dech a pak vydechl.

„Obchody tady v Římě mi jdou dobře a věřím, že na cestě domů ještě ledacos vyplníme.“

„Obchody tady v Římě? Může ti snad něco takového vydobýt pověst, jakou mají Hastein Dvojvous nebo Ívar Bezkostný?“

Odd neodpověděl, jen potřásl hlavou a jedovatým tónem mu útok vrátil.

„Úlf z Grónska? Tak oni Gróňané vědí nejen o tom, kde se páří mroži, kde najít Vínland a kde bydlí skrælingové! Ne, oni vědí i o prastarých mapách zmizelých národů a o zlatě ve Velkém Mouřenínsku. Takový národ se jen tak nevidí!“

Když Úlf znovu promluvil, potemněl mu obličej a hlas se mu chvěl a zněl napjatě.

„Utahuješ si ze mě?“

Odd ucítil, že ho zamrazilo v zádech, jako od průvanu, který v zimě táhne škvírou ve ztrouchnivělé síni, jako kdyby se v muži před ním skrývala jakási cizí, chladná temnota. A před tím chladem raději ustoupil.

„Kdepak, vůbec ne. Ale musím se zeptat. Na palubě jsou jen svobodní muži. I kdybych se já rozhodl jet s tebou, může si každý z nich dělat, co bude chtít.“

„Nejdůležitější bude, co řekneš ty.“

„Odpověď dostaneš večer. Přes den se jich přeptám.“

„Není se koho ptát.“

Ta tvrdost byla v Úlfově hlase stále. Odd cítil, že musí vynaložit úsilí i jen na to, aby se od jeho pohledu odtrhl a vstal.

„Přijď znovu před západem slunce, a dostaneš odpověď. Nebo jestli chceš, počkej tady na lodi a dej si s chlapy džbánek vína.“

Úlf zavrtěl hlavou.

„Mám na práci jiné věci.“

Když pak Odd kráčel městem se třemi muži, kteří mu pomáhali nést kůže, nedokázal se zbavit myšlenek na Gróňanův pohled a na pochmurnou temnotu, které se okolo něj rozprostírala.

3

Bledé a ostré slunce opisovalo oblouk nad prastarým městem a jeho sedmi pahorky, nad stavbami z cihel, mramoru a žuly i nad lidmi, co se v něm hemžili na cestě za více či méně důležitými skutky nebo od nich, sem a tam nesčetnými ulicemi, kolem kaplí a fontán, sloupů a soch. Vcházeli do stínů katedrál, hostinců a osamělých domů a zase z nich vycházeli. Všichni si zřejmě mysleli, že některé věci vyřídit musí.

A zápachem těchto čtvrtí plynula řeka, jako proud matného bronzu.

Když Gróňan opět vstoupil na loď, upřely se na něj pohledy mnohých mužů. Nevěnoval jim téměř žádnou pozornost, jen kolem nich prošel a zastavil se až na zádi u kormidla.

Slunce právě zapadalo a stíny se začaly prodlužovat až nad řeku. Ze svého místa hleděl na pahorky Esquilin a Palatin i na vysoké stromy zdobící jejich siluety. Viděl i Via della Greca, jednu ze zaprášených ulic města, jež se vyjímalá ve změti světle červených domů z kamene a cihel. Všiml si, jak z oprýskaných balkonů nad kamennou dlažbou ulic visí prádlo a suší se ve večerním vánku. Průčelí tří- až čtyřpatrových nájemních domů byla prázdná, jen ve stínu seděli žebráci v nasládlém zápachu z tepla, prachu a kanálů.

Dále tu kotvily hlavně obchodní lodě z Lombardie a ze Salernského a Spoletského vévodství. Patřily k nim elegantní plachetnice s jednoduchými stěžni a štíhlými otevřenými trupy, pár větších byzantských nákladních plavidel a jedna dvoustěžňová galéra, z jejíž přídě trčel bronzový kloun v délce dvou sáhů. Stály tu i tři arabské dhauje s trojúhelníkovými latinskými plachtami. Páchly žluklým hovězím lojem, který chránil dřevo před červy.

Čtyři ženy sešly k řece s těžkými koši s ovocem, které chtěly prodat námořníkům. Okolo lodí lidé smlouvali, odnášeli a přinášeli zboží. Po dlažbě kodrcaly malé, lehké vozy tažené vyhublými koňmi či párem oslů. Všude panoval klid.

Loď spatřil toho večera, kdy zakotvila na tomto místě, kousek jižně od Tiberského ostrova, u mostů Ponte Fabricio a Ponte Cestio. Zaznamenal tehdy v sobě touhu vyplout s ní na moře a postavit se ke kormidlu, cítit ji pod nohama, jak se pne mezi mořem a plachtami, pustit ji po větru, aby svištěla po vodě a zařezávala se do vln. Neslyšel snad, jak ráhno praská pod tlakem vlněné plachty, neviděl snad, jak z ní jako vodopád stéká déšť kapek a jak se její trup dere vpřed a nabírá rychlost?

Uvažoval i o mužích na palubě. Věděl, jací bývají. Dobří chlapi, kteří jsou za správnou cenu ochotní doplout až na konec světa. V duchu viděl, jak hekají a s těžkými, hrubými lany na ramenou táhnou loď, pomalu jdou dál a skrápějí potem červenohnědou zem. Za nimi

je loď, sune se rovnoměrně a nezadržitelně, nařiká a skřípe. Ve tvářích mužů se zračí nepokořitelný vzdor, stejně jako v té jeho. I on s nimi táhne.

Na palubě před ním hrálo několik Islandců v kostky. Jiní si povídali, mnozí odpočívali ve stínu pod otevřenými stany. Pár chlapů slezlo po prkně, které spojovalo palubu na zádi a na přídi, dolů ke svým bednám.

Vzadu seděli pod modrou stanovinou tři muži, opírali se o lodní bok a povídali si. Jeden z nich byl Švéd jménem Tvíbein Skrubbsson, černovlasý obr. Bylo mu přes třicet a měl hodně zkušeností s bojem na loupežných výpravách i při vyřizování krevní msty. Tvářil se pořád zachmuřeně a tak vážně, že skoro nikdo na palubě neznal jeho úsměv.

Druzí dva byli menšího vzrůstu. Jeden z nich měl na obou tvářích šedomodré tetování. Povídali si o lesích na východě Norska a o cenách dříví na Islandu. Plánovali, že si po návratu domů koupí nákladní loď, knarry, naplní je dřívím a odvezou na Island, kde náklad prodají.

„Rostou tam většinou jen tenké a křivé stromy. Islandané nemají dost pořádných klád na stavbu lodí a na trámy a sloupy pro stavbu síní. Dobré dřevo tam má velkou cenu.“

„Kolik knarrů na to máš?“

„Dají se koupit.“

„Všechno se dá koupit. Ale budeš muset na Island dojet s nákladem několikrát, než si na jeden knarr vyděláš.“

„Prý se na Islandu za dobré dřevo platí čtyřikrát tolik.“

Tvíbein si pomyslel, že to probere s dalšími Islandci na lodi. Eirik Mó se v cenách a trzích určitě vyzná. Jak o tom uvažoval, spočinul jeho pohled na muže na zádi.

„Tady toho se jen tak nezabavíme. Je to nějaký Fenri z osad na západě. Jakou trymovinu má asi za lubem?“

Ale z Úlfovy rovné postavy se dalo sotva co vyčíst. Stál tam se skloněnou hlavou a myšlenkami byl doma, v zemi s chladnými břehy.

Viděl širé pláně, temné fjordy a zelené ledovce. A čtyři dny plavby na sever od největších grónských osad viděl údolí mezi třemi fjordy

a strmými horskými úbočími, kde na jižní straně uprostřed moře kamenů stojí stavení. Zdi má kamenné, střechu z drnů. V tom kraji je tak málo dřeva, že se používá jen na trámy a sloupy pro stavbu domů.

Na zápraží stojí žena a na trávě si hrají dvě děti, maličké jako zrnka písku v pustých nehostinných horách.

4

Odd rychle krácel ulicemi města. Tváří mu probleskoval široký úsměv. Z ramenou mu splýval červený, zlatě vyšívaný plášť a suchý prach z ulice za ním visel ve vzduchu jako šedý třpytivý opar všude, kudy prošel.

Měl na sobě červenou lněnou košili a světlé vlněné kalhoty a na hlavě sváteční vyleštěnou helmici ze železa a bronz. Kolem dokola ji obtáčeli severští hadi a úzký nánosník byl zdobený bronzovým reliéfem s obrazem jednookého Ódina. Odd Tryggvason byl hersi a bohatý muž z velkostatku v severním Jære. V celém Rogalandu měl vyšší postavení už jen Erling Skjalgsson.

Odd přešel přes Forum Boarium.

V ruce držel váček z měkké teletiny, který se tíhou mincí při každém jeho kroku pohupoval. Cinkaly v něm stříbrné dirhamy ze západní části arabské říše a kufické mince z její části východní, vedle nich ležely byzantské tetraterony, francké stříbrné denáry i nové salernské mince z lesklého bronzu, s nápisem „Opulenta Salernum“. A s nimi se tam městnaly další, méně používané mince z různých království na sever i na východ od tohoto věčného města. Všechny dohromady představovaly jednodenní výdělek z prodeje kožešin bobrů, vlků a ledních medvědů.

Na Seveřana s dlouhými hnědými vlasy se občas někdo zvědavě zadíval.

Je to tu zvláštní, pomyslel si Odd, město samo je skoro nekonečné. Některé jeho části nahlodal zub času. Lidé se tísňí jen v určitých

čtvrtích a mnozí jsou chudí a bezradní. A přesto se sem sjíždějí obchodníci ze všech koutů světa. Nakoupí a prodají zboží a zase co nejrychleji zmizí, jako kdyby chtěli utéct od smradu a zatracení, které je cítit v každé uličce.

Avšak uprostřed této atmosféry, která navozovala pocit rozpadu, porážky a zmaru, stály obrovské a velkolepé budovy i rozvaliny. Představovaly vzpomínky na bájnou minulost, kdy Řím vládl říši, která sahala přes všechny země od Northumbrie na severu až k mouřenínským pouštím na jihu a od Saracénska na západě až k Miklagardu na východě.

Procházel kolem hezkého bělostného kostela Santa Maria in Cosmedin a znovu se mu otevřel pohled na Tiberu. Viděl, že Rosomák je na svém místě, „jako jestřáb mezi holuby,“ pomyslel si. „Ne, jako jestřáb mezi slepicemi,“ opravil se a tvář se mu rozjasnila ještě o trochu víc.

Jistěže přemýšlel o tom, co mu ten Gróňan vyprávěl. Dokonce víc, než by se zdálo. Protože zlata by se člověk neměl jen tak snadno vzdávat. Na tržišti si najal tlumočníka a s jeho pomocí si promluvil se saracénským obchodníkem, s římským námořníkem i s kormidelníkem na jedné z byzantských nákladních lodí. V poledne si pohovořil se starým dánským válečníkem, který měl zkušenosti z mnoha výprav do jižních zemí. Ale odpovědi, jež dostal, vypadaly přibližně takto:

Na severním pobřeží sluncem spálené Afriky, ve Velkém Saracénsku, vládne národ Saracénů. Ti už stovky let jsou pro země kolem Středního moře neštěstím. Nedá se na ně spolehnout a bezmezně touží po bohatství, otrocích a krásných věcech. Jen ten největší blázen by se odvážil vstoupit do jejich vnitrozemí.

Dál směrem k jihu se rozprostírají obrovské pustiny plné písku a horkého větru. Sluncem sežehnutá země, kterou žádný tvor nepřejde živý. Na jih od ní jijí mouřeníni v zemi, kde denním chlebem je smrt a strach v různých podobách: nemoc, při níž na lidech zaživa hnije maso, stvůry jako z nejhorsích nočních můr, národy lidojedů a nejtemnější kouzla.

Odd byl od přírody skeptik a počítal s tím, že každý z nich své vyprávění pěkně připepril. Takže ani líčením Mouřenínska, kde to prý

vypadá jako hotový soumrak bohů, moc nevěřil. S Úlfovými slovy to vůbec nesouhlasilo. Chce ale Gróňanovi nabídnout zadarmo svezení do Norska a podíl z kořisti, kterou získají cestou. To je dobrá nabídka. V Saracénsku a možná i v Akvitánii nasbírají stříbro. Navíc ten Úlf vypadá, že se mečem už párkrát oháněl, a pár pořádných ság z Vínlandu nebo Grónska by jistě dohromady dal. Jo, jo, uvažoval Odd, mít toho Gróňana na lodi, to by nebylo špatné. Zapadl by jako válečník mezi válečníky.

„Kde máš pivo, cos nám měl přinést?“

To pokřikoval vesele jeden z mužů, když Odd přicházel po prkně na loď. Náčelník se zastavil a změřil si ho pohledem.

„Nikdy jsem neviděl na jedné palubě tolik lenosti a tak málo rozumu, to asi bude pravda, že nikdo z vás není z Rogalandu.“

Když pak kolem něj nadávky jen sršely, rozšafně se usmíval. Jeho chlapi měli dobrou náladu a kleli úžasně. Jakmile však Odd pohlédl na záď a spatřil čekajícího Úlfa, smích ho přešel. Sestoupil na spodní palubu, došel ke své bedně, otevřel ji a uložil do ní váček s penězi.

Islandan jménem Gudmund se zeptal, co utržil za kožešinu z ledního medvěda.

„Sedm a půl stříbrných denárů. Medvěd měl tlapy daleko od sebe a od čumáku k ocasu měřil půldruhého sáhu. Byl o něj velký zájem.“

„Tomu říkám obchod! Měl jsi mi říct, abych si taky vzal s sebou medvědí kožešinu, a ne tlachat o tom, za kolik se tady dá prodat.“

Odd se znovu podíval na Gróňana. Zavál slabý větřík a Úlfova košile se rozevlála, on sám však nehnul ani brvou. Odd zpozorněl, jako by si všiml, že něco není, jak má být. Jako by pocítil slabý záchvěv vzduchu odněkud z velikých dálek.

Pak šel k zádi, protože to měl přece v úmyslu. Stáli proti sobě na čistě vydrhnuté dubové palubě. Úlf byl o pár let mladší než Odd a o jednu či půldruhé dlaně menší. Postavu i držení těla měli naprosto odlišné. Úlf byl štíhlý, měl ploché svaly a šlachovité ruce i nohy. Stál na palubě bez hnutí, v mírném záklonu, ruce volně podél těla. Přesto se

zdálo, že se v něm něco napíná, jako by se mu pod kůží natahovaly a kroutily tlusté provazy.

Odd měl mnohem hrubší postavu. Byl o dobrou polovinu těžší než Gróňan a stál tam těžce, s nohama rozkročenýma doširoka. Vlasy i oděv měl upravené, ale úsměv mu z tváře zmizel a jeho hlas už nezněl tak nenuceně.

„Čekáš?“

„Čekám.“

„Mám pro tebe odpověď, Úlfe Hrafnssone.“

„A jaká je tvá odpověď?“

„Říkám, že ne.“

Úlf ztuhl, nechápavě na něj pohlédl a pomalu tiše pronesl:

„To je ubohá odpověď, Odde. Ať mě Garm sežere, jestli jsem nečekal víc. Myslel jsem, že máš víc odvahy a vůle.“

5

Měl by cítit zlost. Měl by zuřit. Není snad náčelníkem lodi a her-sim on? Ale pohled muže před ním byl ostrý jako ledové hrany a jako špičaté trny, které trhají měkkou tkaninu. Takže cítil něco úplně jiného; tělem mu projel chlad, jako kdyby byl osamělé zvíře a za klidné zimní noci zaslechl první zavytí šedivců vydávajících se na lov. V těch snad až příliš světlých očích se skrývalo cosi nemilého. Najednou bylo Oddovi jasné, že dospěl k jednomu z osudových uzlů v tkanině svého života, kde se osudy navzájem kříží a odkud vystupují vlákna s jinými vzory a barvami, než jaké do uzlu vedou.

„Teď vidím, Odde, že mým slovům nevěříš. Obviňuješ mě ze lži.“

„Ze lži? Nesmysl! Z žádné lži jsem tě neobvinil.“

„Musíš mi, Odde, zaplatit pokutu za urážku na cti! Tady a teď!“

I když jeho slova zněla výhruzně, Úlf stál klidně. A neprobleškoval mu v koutcích očí dokonce náznak úsměvu?

Až dosud nemohli ostatní kvůli hluku z přístavu jejich rozhovor slyšet. Ale v Oddovi narůstal neklid, protože všechno v Gróňanově povaze naznačovalo, že je nebezpečný, a tak poodstoupil a zvolal:

„Táhni z lodi, Gróňane! Chtěl jsem ti nabídnout cestu do Norska. Ale když plácáš hlouposti, nebude z toho nic. Z huby ti lezou jen urážky a blbosti. Táhni odsud!“

Muži pochopili, že jde o hádku, a ztichli. Někteří na sebe významně sykli, další přešli až na zád. Ale Úlf měl pořád na rtech ten zvláštní úsměv. Teď mluvil hlasitě i on:

„Obviňuješ svobodného muže ze lži, vysmíváš se mi a teď čekáš, až ti ostatní přijdou na pomoc. Nevím, jak tomu říkáš ty, ale vím určitě, že v Grónsku tomu říkáme ubohost a zbabělost.“

Je to tedy tak. Gróňan přišel zabíjet. Prudkými slovy přerhl běh jeho osudu a táhne ho k okraji srázu Niflheimu. A tady, v chladných větrech z podsvětí, jako by se do něj zasekávaly a táhly ho tam i další pařáty. Spáry tisíciletých tradic a rodu si žádaly pomstu a zadostiučinění, nebo jeho vlastní krev. Věděl, že před nimi neuteče, i kdyby ho to mělo stát život.

Ale jeho myšlenky kroužily dál, jako by se chtěly vysvobodit z vodního víru. A najednou našel něco, čeho se mohl chytit. Jako prkno naděje, které plave uprostřed moře. Neviděl, že by Gróňan s někým promluvil. Nikdo ho nezná. Odd se otočil k mužům, co k nim přišli.

„Tenhle muž se narodil jako otrok.“

S povděkem vnímal, že mluví silným a jasným hlasem.

„Znám sedláka z jeho dvorce. Nevím sice, jestli uprchl, nebo ho propustili na svobodu, ale v každém případě hovoří zákon jasně: Takoví muži nejsou hodní toho, aby je někdo vyzýval na souboj. Ale za lži a urážky, s nimiž přišel, bude potrestán. Chlapi! Svažte toho hada! Hoďte ho do skladiště!“

Následovala chvílka ticha, pak vstali Eirik, Hermund, Tvíbein a další z hlavních členů posádky. Teď určitě srazí Gróňana k zemi a svážou ho. On sám mu zape hubu pořádným roubíkem a těm jeho drzostem bude konec. Pouta té svini nikdo nerozváže dřív, než bude mrtvá a studená, o to se on postará.

Vtom přerušil ticho třetí hlas a změnil svými slovy směr, kterým se příběh ubíral:

„Mýlíš se, Odde.“

Muž stál uprostřed lodi. Jmenoval se Hauka-Tór a byl z Einarsfjordu v grónské Východní osadě. Byl do půl těla nahý, na sobě měl jen krátké hnědé kalhoty z tulení kůže. Byl mladý, vousy měl světlé a spletené do copu, jenž mu sahal až na hrud. Na rukou a na ramech měl vytetovanou valkýru Eir a pod ní runovým písmem stálo: „Chrabrého hrdinu chrání Tór.“

„Tohoto muže sis spletl. Můžu se za něj zaručit. Jeho rod je v Grónsku dobře znám. Bydleli v Skarsdalum na východ od Lysufjordu v grónské Západní osadě, viděl jsem jeho samotného i několik jeho příbuzných, když navštívili Východní osadu. Jmenuje se Úlf Hrafnsson a můžu s jistotou prohlásit: Není to otrok.“

Úlf pokývl na Hauka-Tóra:

„To jsou pravdivá slova. Váš náčelník je tak zbabělý červ, že se snaží zakrýt lež lží.“

Červená jizva v jeho tváři ostře vystoupila jako osamělá brázda, kterou v půdě zanechal pluh.

6

Odd cítil, jak se ty pařáty zatínají hlouběji a hlouběji. Tahle ostuda už se dál nedala snášet. Všechna pokolení jeho rodu se dožadovala svých práv: *Už neustupuj! Nedovol, aby po tobě zůstala pošpiněná čest!*

Vymrštil se vpřed. Ruka nahmatala pochvu nože ještě během skoku. Úlf, ničím nekrytý a bezbranný, stál blízko, těsně u něj. Odd cítil, jak jeho ruka svírá dubovou rukojeť nože i jak jí to tvrdé, pevné dřevo odpovídá. Pak vystřelila čepel nahoru, k Úlfově břichu. Tam by se měl nůž zaříznout, těsně pod žebra, a pak bude stačit, když trhne směrem vzhůru. Napíchne ho na nůž, zvedne a zatřese s ním. Ať visí a mrská sebou jako ryba na udici, jako porážený dobytek. Bude s ním třepat,

než vykrvácí, než jeho bledé oči vzplanou a zhasnou naposledy, než se tahle pohrdavá tvář bez vůle zachvěje, přepadne dopředu a zemře.

Úlf o tom útoku věděl ještě dřív, než začal. Viděl, jak se proti němu nůž napřahuje, a uskočil stranou a srazil Oddovu pěst dolů. Nůž se vychýlil ze směru a čepel prořízla jen vzduch.

Vzdálili se od sebe. Úlf vyrazil bokem vpřed a Odd ustoupil k zadnímu konci lodi. Gróňan vytáhl meč z pochvy zdobené bronzovými rytinami Hel, Fenriho a Midgardsorma. Podle jeho gest by se zdálo, že se chystá na nějakou bezstarostnou a nedůležitou práci. Klidně si prohlížel ostří meče, jako si sedlák na podzim prohlíží své obilné pole, nebo jako dřevorubec, který před odchodem do lesa přejíždí palcem po ostří sekery. Lněnou košili měl rozepnutou do půli hrudi. Vzhlédl a čekal, než i Odd vytáhne zbraň. Byl to větší a těžší, dvouruční meč z tvrdé francké oceli. Říkalo se, že takový meč má ostří, jaké dokáže rozseknout muže vejpůl. A Odd měl silné paže. Vypadal jako muž, který umí s takovým mečem patřičně zacházet.

Ostatní muži se stáhli a Úlf na něj kývl:

„Slova ani nůž ti, Odde, štěstí nepřinesly. Takže pochybuji, že to s mečem bude lepší.“

Odd neodpověděl, jen se předklonil. Vrhli se na sebe. Zbraně se mezi nimi blýskaly a mlátily do sebe. Zvuk oceli třískající do oceli zněl nad řekou a odrážel se mezi jejími břehy a řadami domů sem a tam, takže přehlušil vše ostatní.

Odd sekal mečem zuřivě ze strany na stranu. Do každého úderu vkládal všechny síly a žádné protiúderu nepřipouštěl. Jeho útok připomínal nárazy vln a Úlf musel uhýbat. První úder odrážel zvednutým mečem, takže Oddovo ostří prosvištělo jen vysoko nad svým cílem. Tak ušli čtyři pět kroků. Úlf pomalu couval a Odd se tlačil k němu. Pak změnil Gróňan rytmus. Když přišel další úder, zastavil ho ostřím jen asi na šířku dlaně od jílce, až to s Oddem trhlo. Úlf udělal krok vpřed a odrazil Oddův meč stranou.

Ostražitě a hbitě se probojovával vpřed, z jeho meče jako by létaly blesky. Odd uhýbal a držel si ho od těla. Zběsile sekal do vzduchu před sebou, ale Úlfův kousavý meč se jako blesk zase vracel a několikrát se zdálo, že Odd se nestačí bránit. Úlfovy rychlé a promyšlené

rány, směřující na hrud a na břicho, odrazil náčelník těžkými úderem, ale neodbytný hrot Úlfova meče se pořád vracel. Nakonec přišel Oddův úder, kterému Úlf svou čepelí neuhnul. Zastavil ho prudkým protiúderem, opět blízko jílce, a oba meče zůstaly u sebe. Přetlačovaly se, čepelemi se zaklesly do sebe a také Úlf uchopil jilec i druhou rukou. Ohlušující třískot oceli zmizel a bylo slyšet jen sténání. Oba sípěli a tlačili se jeden na druhého. Těla se jim zkroutila a srazili se hlavami. Meče, zaklesnuté šikmo do sebe, tvořily osu, okolo které se za hlasitého dupotu pomalu otáčeli. Ocel pod tím úderem maličko povolila a čepele se do sebe v místě střetu zasekly.

Supěli jako rozzuření býci a ani jeden neuhnul. Odd si uvědomil, že ani v takovéto pozici, kdy by měl mít nad soupeřem převahu, si s Gróňanem poradit nedokáže. Čím déle se takto drželi, tím víc vnímal sílu Úlfových paží. Tlak nepovoloval, ale rostl, jako když se vlna za vlnou valí přes palubu a stahuje loď pod hladinu. Viděl, jak se čepel jeho meče chvěje. Jak pomalu uhýbá. Rychle odskočil a svůj meč odtrhl od soupeřova. Na okamžik se oba zastavili a právě v tu chvíli byl slyšet svistot křídel, jak kolem letělo hejno holubů. Třpytivé sluneční paprsky se odrážely na jejich peří a na pozadí šedých a rezavě červených budov zářily barvy a světlo.

Muže, kteří souboji přihlíželi, však spojovalo totéž chápání světa. Jako kdyby už nahlédli, jaký vzor bude v jeho tkanině do budoucna.

Gróňan vypadal jako vlk z nočních můr a Odd před ním uhýbal. Už slyšel o lidech, kteří umějí měnit podobu a žít ve zvířecí kůži. Taková stvoření znají kouzla a čáry a mnozí se jejich moci obávají. Ale tohle je ještě horší. Tohle je zvíře v lidské kůži. Nehoní ho tu snad osamělý, vyhladovělý a prohnáný šedivec? Nekoukají snad ze zlovolných očí té stvůry zlé čáry? Nevidí snad všichni to, co on sám vidí tak jasně? Zamrazilo ho v zádech a letmo pohlédl na ostatní. Ne, v tomto boji je sám.

Řal znovu, ale minul. Ozvala se tlumená rána a meč se mu zasekl do brlení. Dubové plaňky praskly a čepel uvízla ve dřevě.

„Loď potřebujeme na zpáteční cestu. Sekej radši do toho Gróňana.“
To se ozval Švéd Klypp. Několik mužů se usmálo.

Úlf počkal, než Odd meč vytáhne. Toho gesta si Odd i ostatní muži všimli.

Vedle Hauka-Tóra stál Islandan Hermund Illugason:

„Před dvěma léty se střetl můj bratr, Gunnlaug Hadí jazyk, s Hrafnem Önundarsonem. Gunnlaug uťal Hrafnovi nohu a mohl souboj vyhrát. Hrafn ale požádal o vodu, aby si ulevil od bolesti, a můj bratr mu ji donesl ve své přilbě. Vtom ho Hrafn sekl do hlavy a zemřeli oba.“

Hauka-Tór řekl:

„O tom souboji jsem slyšel, Hrafnův podvod byl ošklivý. Ale to, jak jednal tvůj bratr a teď Úlf, patří k činům, které neupadnou v zapomnění.“

A v duchu si pomyslel, že tenhle bojovník z grónské Západní osady je jistě čestný muž.

Odd v předklonu lupal po dechu. Pot mu kanul po vlasech i po obličejí, boky lodi jako by se přiblížily a nedávaly prostor pro pořádný úder. Zvedl meč, protože Gróňan se už zase blížil, chladnokrevný a klidný, a jeho hravé, bleskurychlé útoky začaly na novo. Teď mířily na hlavu. Jeden z úderů trefil Odda do helmy, až to zařinčelo. Ten se stáhl a zatřásl hlavou, aby to drnění přestalo. Další rána mu rozsekla tvář od čelistní kosti až ke koutkům úst. Cítil, jak hrot meče naráží na zuby a láme je. Krev mu tekla proudem. Věděl, že jestli přežije, bude nadosmrti zohavený.

Viděl, jak se obrysy lodi od něj vzdalují. Vzdalovala se od něj loď, které sám opatřil ráhnoví i plachtu a sám ji pojmenoval.

Na pevnině se shromáždila skupina lidí, kteří zalapali po dechu, když se v Oddově tváři objevila zející díra. *Chtějí snad tihle barbari, co se oblékají do kůže, rozsekat jeden druhého na kousky?*

Odd se s žalostným řevem vrhl vpřed. Meč zasvištěl směrem k Úlfovi. Gróňan opět lehce uhnul na stranu a v okamžiku, kdy kolem něj nechráněný Odd vrávorál, udeřil náčelníka mečem do zad. Ten projel kůží, svaly i obratli a Odd přepadl pod tíhou úderu dopředu a zhroutil se bezmocně na palubu. Z obou ran se mu řinula krev. Převrátil se na bok a švihl mečem po Úlfovi. V ruce už neměl prázdnou sílu a z bezvládného pohybu meče bylo vidět, že mu život rychle vytéká na prkna paluby. Přesto hrot meče Gróňana zasáhl do levé paže a zůstal tam po něm vodorovný šrám.

Pak jeho ruka s mečem těžce dopadla na palubu. Hlava se mu sesula ke straně, a protože měl ohnutou šíji, zdálo se, že zírá na Úlfovy sandály. Otevřená ústa a prázdné oči svědčily o tom, že je opustila už i poslední jiskra života.

Úlfovi rána začala ihned krváčet. Po paži mu stékaly temně rudé proužky. Pohlédl na čekající muže. Stáli tam jako zeď a viděl, že se v nich zvedá bouře.

7

„**T**akže tys ho zabil?“
Po souboji zavládlo naprosté ticho. Tvíbein promluvil tichým hlasem, ale přesto ho na palubě slyšel každý. Vysoký chlapík s dlouhými tmavými vlasy spletenými do dvou tlustých copů, které mu sahaly až na záda. Vousy, rovněž tmavé a spletené do copů, mu z brady trčely jako čtyři bičíky. Vypadal nebezpečně a v ostrém pohledu zelených očí se mu zračil hněv. Jeho postoj mluvil jasně: je to muž, který touží po tom, aby mohl povolit uzdu své zuřivosti.

Úlf se mu podíval do očí, ale neodpověděl. Muž udělal krok vpřed. Podle řeči bylo poznat, že je ze Švédska.

„Možná by stálo za to, kdybys nám pověděl, proč jsi nám zabil náčelníka.“

Jeho pružné kočičí pohyby nevěstily nic dobrého. Krev si už našla cestu na Úlfovo předloktí. Tenký proužek mu tekl přes zápěstí až ke konečkům prstů. Jedna kapka se utrhla a skanula na palubu.

„Obvinil mě ze lži.“

Tvíbein se jízlivě ušklíbl:

„Jo tak on tě obvinil ze lži, ty urvaná svině? A kdyžs ho za to ubil, tak tě nenapadlo, že ho někdo pomstí?“

Úlf čekal. Napětí na lodi by se dalo krájet. Kdyby Švédovi dovolil, aby vyvolal rvačku, přidalo by se asi hodně dalších

krvežíznivých mužů. Věděl, že ostří nože, na němž balancuje, je tenké jak vlasek, a když odpovídal, mluvil klidně, až slavnostně a vážil každé slovo:

„Jistě, jsou tu muži, kteří by chtěli Odda pomstít. Pocházel ze slavného a bohatého rodu a má mocné příbuzné. Nechci jim upírat právo, které je starší než úsvit věků i krev obra Ymiho. Naleznou mě i můj meč. Ať ke mně přijdou se zbraní v ruce, jako muži jezdí na sněm, aby se domohli svého práva.“

Pohlédl na ostatní a pokračoval:

„Ale Odd mě nazval otrokem a obvinil mě ze lži. Člověk nemusí být zákonopravcem, aby pochopil, že si svůj osud přivolal sám.“

Dál vzadu v lodi se ozval jiný muž, hubený a bledý:

„Máš plnou hubu keců, Gróňane, ale sotva ti to vydrží, až si to s tebou Tvíbein vyřídí. Oddův rod se bude muset spokojit s tím, že se pomstí cárům masa a smradlavým střevům.“

Mnoho mužů se zasmálo a Tvíbeinův úšklebek se ještě rozšířil.

„Jak se jmenuješ?“

„Óttar.“

Muži bylo kolem pětadvaceti let. Opíral se o brlení na zádi a Úlfova otázka ho zřejmě trochu znejistěla.

„Msta se týká mě a Oddova rodu. Jsou tu snad na lodi chudáci, kteří se neřídí starými zákony?“

Třetí muž, který teď k Úlfovi promluvil, byl menší než ostatní. Oblíčeť neměl pěkný, ale zdál se docela chytrý.

„Žádný zákon neříká, že pomsta patří jen příbuzným. Je pravda, že rod přichází na řadu jako první, ale není nikterak v rozporu se zákonem, když přítel pomstí přítele nebo když se třetí strana pomstí za přítele nebo příbuzného.“

„Jak se jmenuješ?“

„Vindbjörn Vilhjálmsson.“

„A co jsi zač?“

„Do toho ti nic není.“

„Řekl jsi, že rod je první na řadě. Nemají ta slova žádný význam?“

Úlf si prohlížel další, nové tváře. Mnozí byli válečníci, mnozí zas už měli dost zkušeností s vyřizováním sporů. Měli svou hlavu a nebyli

rozhodně naladění smířlivě. Někteří se tvářili hrozivě, jiní trpělivě čekali, co přijde.

Kdyby byl Úlf jiný, proměnily by se mu tyto pohledy a nálada, která jako těžké vlny prosakovala celým lodním trupem, v noční můru. Strach by ho dohnal k bezmoci a zanechal bez života v jeho vlastní krvi. Ale Úlf takový nebyl. Cítil, jak v něm klíčí radost, a ve tváři se mu objevil úsměv, když si v duchu říkal: „To jsou oni. Takové muže potřebuji. Jsou jako Egil Skallagrímsson a vikingové, kteří porazili Skoty u Vinheia.“

Zvedl meč a otočil jej špicí dolů. Jednou ranou jej zasekl mezi palubní prkna tak, že tam zůstal trčet a chvěl se.

„Tvíbeine.“

„Co?“

„Nechávám tady svůj meč jako záruku. Až se zítra večer vrátím, budeš mít svůj souboj. Pokud ještě budeš chtít.“

„Nebudu čekat do zítra.“

Tvíbein tasil meč, rozkročil se a zvedl ostří do úrovně pasu. Úlf položil pravou ruku na hlavici meče a udělal dva pomalé kroky směrem k němu.

„Ty nepočkáš do zítra?“

Žádná odpověď.

„Tak ty nepočkáš do zítra?“

„Pojď, ty sketo.“

Úlf stál mezi Švédem a vlastním mečem, zabodnutým do paluby. Dotýkal se stále jen hlavice meče a oba věděli, že čas potřebný k tomu, aby zbraň uchopil, vyrval ji a řal, by byl na překvapivý útok příliš dlouhý.

Úlf se předklonil a cítil, jak se čepel za ním ohýbá a napíná, jako napjatý luk. Pak meč bez varování pustil a vrhl se vpřed. Meč se rozkýval a Tvíbein přestal dávat pozor. Tohle nečekal, a než stihl seknout mečem, byl Úlf u něj. Jako kuna, která překvapí spícího tetřeva a vrhne se na něj, do oblaku modročerných pírek. Tvíbein se ho pokusil setrást, aby mohl seknout mečem. Ale už bylo pozdě.

První rána pěstí ho zasáhla do bránice. Tvíbein byl silný a tvrdý jako vysušená hovězí kůže, a zažil už plno nepěkných rvaček, ale

přesto mu úder vyrazil dech, jako když v pokoji, kde se sfoukne olejová lampa, zmizí světlo. Odpotácel se, s hlavou u kolenou. Doširoka otevřenými ústy lupal po dechu jako ryba umírající na suchu a přes rozevřené rty se mu nevydral ani sten. Do tohoto obličejě mu Úlf vši silou vrazil koleno, takže mu zlomil nos a vyrazil zuby. Švéd upadl na záda s krvavou pěnou kolem pusy a jeho meč zařinčel o palubu.

Úlf šel za ním, jako kuna s nezadržitelnou divokostí touží roztrhat tetřeva na kusy, i když ten už leží zmrzačený a rozervaný ve sněhu a okolo obou se na sních snášejí jeho tmavá pírká.

Švédův oděv i prkna paluby se zbarvily do červena. Když opět upadl dech, vydal chrčivý zvuk plný bolesti. Úlf přiskočil a vši silou do něj kopl. Tvíbein si chránil oběma rukama tvář, ale noha ho trefila do hrudníku. Bylo slyšet, jak se mu žebra lámou jako suché smrkové větve.

Tvíbein zařval bolestí a zkroutil se do klubíčka. Jeho meč ležel volně na palubě, oběma na dosah. Úlf ho zvedl a zkoušel palcem ostří. Tvíbein se převálil na záda a lezl pryč. Úlf k němu došel, postavil se nad něj a pohupoval mu hrotem meče nad tělem. Tvíbein sténal a připravoval se na bodnutí, které mělo přijít. Tělo mu ztuhlo strachem, který se zračil i ve zbytku jeho zmrzačeného obličejě.

„Slyšíš mě, Tvíbeine?“

Ten si odkašlal a polkl krev. Odpovědí bylo zachrčení.

„Slyším.“

„To je dobře. Chceš v boji pokračovat?“

Švéd se znovu zkroutil bolestí a odpověď přišla tiše a pomalu.

„Vyhráls. Urči si podmínky.“

Úlf se otočil a položil meč na palubu.

„Mám dvě: zaprvé vezmeš zpět svoje urážky, a zadruhé nedopus-tíš, aby tenhle boj způsobil mezi námi zlou krev.“

Tvíbein sténal a šeptal.

„Podmínky přijímám.“

Zuřivost, kterou Úlf cítil ve zbytku posádky, ustoupila obdivu a respektu. Pár mužů došlo k Tvíbeinovi a sklonilo se k němu. Další na sebe kývali nebo si vyměňovali slova uznání.

Úlf pohlédl po proudu Tibery. Nedaleko, co by kamenem dohodil, stály dvě hubené muly před vozem plným ovoce. Dlouhé, černé vlasy

dívkou, která na ně dohlížela, zářily jako lesklé hedvábí. Na nábřeží se diváci pomalu rozcházeli. Někteří vesele a s úsměvem, jiní našťvaně potřásali hlavami. Severské bojovníky v Římě většinou rádi neviděli. Ti měli špatnou pověst a pro to, aby si ji vylepšili, toho moc nedělali. Výdrž měli jen v pití a bez okolků se pouštěli do vzájemných soubojů.

Teď když se k němu upínala pozornost všech, se Úlf otočil k mužům a řekl:

„Tímhle směrem leží obrovské bohatství...“

Ukázal dlaní na jihozápad.

„Zlatý poklad, jen čtyři nebo pět dní plavby odsud. Na severním pobřeží Velkého Saracénska. V jedné jeskyni se vedle sedmi zlatých sošek nachází prastará mapa na pergamentu, která nám ukáže cestu k pokladům tak vzdáleným všemu, co znáte, že nikdo z vás mi neuvěří, dokud je na vlastní oči nevidí.“

Aniž mu v tom kdo bránil, vrátil se k Oddovu tělu, sebral vak, který tam ležel, rozvázal ho a vytáhl z něj sošku velkou jako ruka dospělého muže. Zvedl ji nad hlavu. Představovala nějaké zvíře. Kdyby nemělo na nose dva rohy, mohl by to být vůl nebo prase. Kov byl opracovaný hrubě a neuměle, kováři u nich doma, v zemi Franků i v Saracénsku byli jinačí mistři. Ale slunce dodalo figurce zářivý lesk a pohledy všech na palubě se na ni upřely. Zář pravého zlata je nezaměnitelná a muži zavětrili jako hladoví dravci, kteří ve větru zachytí pronikavý pach hnijícího masa.

„Tuhle sošku vám dávám. A jestli máte dost odvahy, vezmu vás tam, odkud pochází. Není jisté, že se všichni dostanete domů živí, ale ti, kdo přežijí, si přivezou větší bohatství, než si umíte představit. Vrátil se zítra před soumrakem a povím vám svůj příběh. Sami se pak rozhodnete, jestli se mnou poplujete na jih, nebo se mě další z vás pokusí zabít tady v Římě.“

Seskočil na břeh, vystoupal po svahu nahoru a pokračoval dál do města. Na okamžik pocítil vzadu na patře jakousi pachůň, protože pravdivost slov, která chtěl pronést, nešlo prokázat. Ale kráčel tvrdě a rychle po dlažebních kostkách, setřásl ze sebe pochybnosti a zmizel ve městě s posledními slunečními paprsky, které se předtím toulaly

po pláních římského venkova a sotva přelezly pahorek Janikul západně od Tibery. Teď se snášely jako měkký koberec světla na pahorky u řeky.

Mnozí z mužů na lodi měli pocit, jako by byli svědky něčeho důležitého. A neprobouzel se v nich zárodek očekávání?

8

Vindbjörn Vilhjálmsson byl hubený, ruce měl tenké a obličej vrásčitý. Na hlavě mu visely středně dlouhé, řídké copánky. Vypadal všelijak, jen ne slavnostně. Ale ostatní ho považovali za moudrého a zákony znal jako málokdo. Zákony, rozsudky a jejich výklady se v něm pevně zahryzly. Jeho slova měla proto velkou váhu. Kromě toho byl Oddův blízký příbuzný a z těchto i dalších důvodů si teď myslel na to, že by mohl být příštím náčelníkem Rosomáka.

Zisk z výpravy býval pro náčelníka mnohem vyšší než pro obyčejné muže. Podíl by měl stejně jako majitel lodi oproti ostatním trojnásobný, a navíc by si mohl klást větší nároky, až se budou rozdělovat mimořádné kousky. Kromě toho by si samozřejmě vydobyl úctu. Náčelník si mohl o sobě nechat složit dobrou báseň, která přetrvá a v níž by skald zachytil, jak shromáždil bojovníky a stál v čele, když nepřátelé padali mrtví k zemi. Náčelník na úspěšné lodi byl jako král malého, dobře spravovaného království.

Ale když Vindbjörn Vilhjálmsson přemýšlel o dalším tahu, vzal si slovo islandský obr Eirik Mó Havraní vous. To přízvisko dostal, protože měl vous divoký a velký jako havraní hnízdo. Hřmotným hlasem pronesl:

„Vypadá to, že náčelník zvládl jen půlku cesty.“

Eirik byl největší muž na lodi. Statné nohy neměl větší než ostatní, jeho trup se však dal srovnat s medvědím, hrudník u něj připomínal lodní sud, neboť byl bez oblečení jedenapůlkrát širší než

u obyčejných lidí, a na ramenou i rukou mu vystupovaly obrovské svaly. Měl na sobě jen sandály, krátké kalhoty a přes mohutné břicho široký pásek. Slunce ho ve Středním moři už opálilo a mohutný zrzavý plnovous mu dorostl až do půli hrudníku. Hlavu měl širokou a těžkou a oči posazené hluboko v bytelné lebce. Obyčejně mu v tváři probleskoval veselý výraz, usmíval se často a přátelé si ho cenili vysoko. Byl to ale také nebojácný berserk a toužil po sporech a bojích.

„Je načase, abychom uspořádali sněm. Navrhuji, abychom se shromáždili na zádi, kde už jsou stany stržené.“

Mnozí s ním souhlasili, a zatímco jeden z Norů otočil Odda na záda a začal ho očišťovat, vydali se dva muži do města svolat zbytek posádky.

Dva další chlapi vycpali Tvíbeinovi nos hadry a provázky a vedli ho mezi sebou do města, aby tam našli někoho, kdo se vyzná v léčbě zubů. Možná by se ještě některé z těch, co mu visely z čelistí, daly zachránit.

Muži se shromáždili vprostřed lodi, obrácení směrem k zádi. Někteří stáli, další si sedli na bedny nebo rovnou na palubu. Eirik zvedl ruce a nastalo ticho. Začal hlasitě mluvit slavnostním tónem a široce se usmíval, jako by byl se svými slovy spokojený:

„Náš náčelník padl. Viděli jsme, jak se to seběhlo, na jeho vlastní lodi. Gróňan, jeho zhoubce, přišel na palubu, vyzval ho na souboj a ubil ho. Jo, na jeho vlastní lodi.“

„To všechno víme. K věci.“

Eirika už mluvit slyšeli a věděli, že rád poslouchá svůj hlas, že to bude dlouhá a úmorná řeč. Ale Eirik dával celou tíhou své osoby najevo, že je nad podobné žvásty povznesený. Slavnostně a procítěně pokračoval:

„Nesmíme zapomenout vzdát Oddovi poctu. Postavil tuto loď. Na výpravu nás také přizval on sám. Dostal jsem pozvání vloni, doma na dvorci v Borgarfjordu. Slova uznání a díky mu jistě nedlužím sám.“

Dobrácky pokýval hlavou, odkašlal si a pokračoval:

„Když jsme teď Odda patřičně ocenili, nemusíme se už tajit tím, že byl opatrný. Jen tak proplul kolem míst, kam by jiní vtrhli se

zbraněmi. Tak to prostě bylo. S tím teď už nic nenaděláme. Ale musíme rozhodnout o jiných věcech. Budeme plenit v Galicii, Saracénsku nebo v Mouřenínsku? Poplujeme do Miklagardu a vstoupíme do služby jako varjagové v císařské družině? Obojí už učinilo mnoho statečných mužů před námi. A pokud je mi známo, nejsme o nic menší než kdokoli z nich. Nepletu se snad?“

Jeho hlas hřměl po celé palubě. Ruce zvedl nad hlavu a mnozí z mužů jeho slova doprovázeli souhlasnými výkřiky nebo s úsměvem příkyvovali. Připadalo jim, že vůbec nemluví špatně.

Když pokračoval, chvěli se očekáváním:

„Gróňan se umí mečem ohánět dobře a myslel si, že je v právu. Zítřka si ho poslechneme. Může se stát, že nás jeho slova nepřesvědčí. Může se stát, že ho ubijeme...“

Vytáhl meč a před ostatními jím proťal vzduch. Pak jej zabodl do paluby a položil si těžké předloktí na jílec.

„Nebo se může stát, že ho necháme žít... Povídá, že na jihu je zlato. Uvidíme. Ale ať už to bude jakkoli: Rosomák potřebuje nového náčelníka, a měl by jím být ten, kdo se k tomu hodí nejlépe a koho si přeje nejvíce mužů. Proto dávám tímto na vědomí, že chci vést tuto loď se všemi právy a povinnostmi, co k tomu patří, dokud opět nespatriíme norské pobřeží. Znáte mě. Bude to drancování a boj, obojího dosyta. Ale jestli tady jsou další, kdo si myslí, že se hodí lépe, ať se teď ozvou.“

Stál uprostřed bojovníků a sebedůvěra z něj jen sršela. Zvedl se Vindbjörn Vilhjálmsson. Chvilu čekal, asi aby dal Eirikovi možnost posadit se, ale ten zůstal stát a přes rty mu přelétl posměšný úšklebek. Kontrast mezi oběma bil do očí. Eirik patřil k hlavním členům posádky a byl obrovského vzrůstu, jako jeden z mocných mořských králů, o nichž se vypráví v pověstech. Vindbjörn byl hubený, samá ruka, samá noha. Zelená hedvábná košile, která ho jistě stála pěknou hromadu peněz a na většině mužů by působila svátečně, mu visela z kostnatých ramen nedbale a zplihle. Měl bledou pleť a vousy mu trčely do všech stran. Přesto patřil k nejuznávanějším mužům na palubě.

Otočil se k posluchačům.

„Loď, na níž stojíme, patří teď Oddovým příbuzným. Měla by se stejně jako všechno, co Oddovi patří, vrátit jeho rodu v Jærenu.“

Samozřejmě že nejdřív dokončíme výpravu, ale musíme také ctít zákony a práva. To se týká i jmenování náčelníka. Měli bychom brát v úvahu vlastnické podíly na lodi i rodová práva...“

Mluvil potichu a klidně a rozvážně se díval na jednoho muže po druhém.

„... a v tomto ohledu se věc má tak, že já a Odd jsme bratřenci z druhého kolena z otcovy strany. Naši dědové byli bratři a naše rody byly spolu pevně spojené. Byli jsme také přátelé, tuto výpravu jsme plánovali spolu, výstroj i trasu...“

„To jsi tedy moc dobrou práci neodvedl.“

To ho hlasitě přerušil Eirik a několik Islandanů souhlasně přikývalo. Na palubě bylo Islandanů celkem devatenáct a Vindbjörn věděl, že všichni stojí při Eirikovi. Když došlo na věc, tihle muži z ostrova na západě skoro vždy drželi pospolu.

Vindbjörn se na něj otočil a povytáhl obočí.

„Ale ano, odvedli jsme dobrou práci. Nikdo z nás ještě nepřišel o život, vždy jsme určili správný směr a ti, kdo chtěli něco prodat, si vydělali slušné peníze.“

„Prodat...?“

Eirik mu to slovo pohrdavě plivl do tváře.

„Ty, Odd a pár dalších. Vy jste chtěli prodávat a vy jste zbohatli. Ale my ostatní, co jsme vsázeli na svůj meč, tu sedíme snad ještě chudší, než když jsme vyplouvali.“

„Úspěch nebo neúspěch výpravy nemůže nikdo zaručit. Ale divím se, Eiriku, že se hlásíš o místo náčelníka, a přitom nevíš, že na sněmu má každý právo promluvit bez přerušování.“

Z Eirikových očí sršely blesky, ale protože nenašel lepší odpověď, jen krátce přikývl.

„Díky.“

V tomto jediném slově se skrývalo tolik sarkasmu, až se zdálo, že to Islandana přímo šlehlo.

„Chci říct, že rodové vazby i vlastnický podíl na lodi ukazují, že by se příští velitel Rosomáka měl jmenovat Vindbjörn Vilhjálmsson. Tak to je a dnes večer společně vykonáme oběť za to, abychom při drancování dalších zemí měli větší štěstí než doposud.“

Než se Eirik stačil chopit slova, vstal jeden z Dánů:

„Slyšeli jsme vás oba, mluvili jste oba dobře. Ať teď každý z mužů dá hlas tomu z vás, koho by měl jako náčelníka na lodi raději. Pokud tu ovšem nejsou další, kteří by chtěli...“

Odmlčel se ve chvíli, kdy vstali dva muži. Jeden z nich byl místní náčelník z pobřeží Helgolandu, který měl kožené oblečení a pečlivě rozčesané vlasy i vousy. Druhý byl jeden z Angličanů, z Northumbrie, s širokými zády a potetovanými rameny i předloktími. Jmenoval se Njord Nordimbre a byl známý tím, že dokázal prostřelit muže šípem na vzdálenost sto padesáti kroků. Velké luky, které měl stejně jako jeho muži s sebou, to byly pohádkové zbraně, a když stál s hlavou nachýlenou dopředu a na předloktích mu hrály mohutné svaly, bylo zřejmé, jak má takový lukostřelec vypadat.

Ale ještě než stihli pronést slova, kterými by odůvodnili svoji kandidaturu na místo náčelníka, a ještě než se stihli zvednout další, vzal si slovo opět Vindbjörn.

„O náčelníkovi tady nebudeme hlasovat, to je ‚dánské právo‘. Tak to dělali Dánové, když bojovali v Anglii pod vedením Ívara Bezkostného a Hálfdana Bílé košile. Ale mezi Nory, Islandčany, Faeřany a Švédy je zvykem, že náčelníkem se stává ten, kdo je nejbližší příbuzný zemřelého nebo má podobné postavení. Dále se bere v úvahu věk a majetek. Domnívám se proto, že za těchto okolností je věc jasná.“

Po těch slovech se začali mnozí hlásit o slovo a uváděli příklady norských či islandských lodí, kde se spory a hádky o místo náčelníka řešily hlasováním. Přitom se ukázalo, že Vindbjörna podporuje na palubě méně mužů než Eirika. Mnozí si přáli, aby jejich náčelníkem byl silný bojovník a berserk.

Vindbjörn to zkusil znovu:

„Pokud někdo tedy hodlá při tomto rozhodování využít ‚dánské právo‘, měl by si uvědomit, že při všech dánských výpravách do Anglie bylo nad slunce jasnější, že právo hlasovat mají jen Dánové. My teď stojíme na norské lodi, kterou postavil a vlastnil norský velmož. Pokud použijeme ‚dánské právo‘, tak se vším všudy. Hlasovat tedy budou jen Norové.“

Když se posadil, hlásilo se o slovo opět mnoho mužů. Většina se jich shodla na tom, že takzvaný dánský způsob rozhodování v tomto bodě není nutný ani správný. Dánští vikingové byli pod tlakem, protože se na jejich lodích plavilo stále více Angličanů. Mnozí z nich byli nájemní žoldáci, další za Dány bojovali z donucení, takže bylo rozumné, že právo hlasovat neměli. Přenášet podobné zásady na Rosomáka by však správné nebylo. Tady si jsou všichni rovni, a i když skrytá ohniska sváru dřímají mezi Islandany a Nory, mezi Švédy a Dány i mezi dalšími, v zásadních záležitostech se považují za bratry, kteří pocházejí z téže kultury a mluví stejnou řečí.

I tentokrát muži postupně uváděli příklady rozhodnutí a činů, které hovořily pro to, že právo hlasovat mají všichni.

Poté vstal jeden Faeřan a vzal si slovo. Byl vysoký, obtloustlý, měl těžké paže a rozčuchané vlasy i vousy. Jeho malinká očka jako by usilovně hledala něco, co nemohla nalézt, a na širokých ústech měl úšklebek. Jmenoval se Grim Sleve a šířil se kolem něj duch zlých časů a temnoty.

Během přepadů osad se často k obětem, které mu přišly do cesty, choval krutě, jako smyslů zbavený. Od bohů však dostal dar boje, uměl se mečem ohánět tak mocně, že si v jeho blízkosti nikdo nemohl být jistý životem. Sekal záludně a bleskurychle a ti, kdo ho viděli v nejlepším, se shodli na tom, že vládne mečem nejlépe ze všech mužů na lodi, a proto si ho také vážili. Všichni teď na něj upírali zrak a mlčky čekali, až promluví.

„I já znám zvyky...“

Promlouval zastřeným a skřípavým hlasem.

„... a pokud vím, lze každého náčelníka vyzvat na souboj. To udělal i Trym Heroddsson, když před čtrnácti lety zabil u Galicie Egila Hasteinssona. A před ním už mnozí jiní. Jestli chcete, tak se dál handrkujte o způsobech volby i o dalších obyčejích, ale já se budu držet tohoto zvyku, pokud to bude nutné.“

Mluvil pomalu a monotónně a koukal se přes palubu do kalných vod Tibery. Když skončil, zvedl hlavu a krátce se podíval na Eirika, Vindbjörna i další, kteří projevíli touhu lodi velet. Pak se zase posadil. Všichni věděli, že pokud Grim svá slova míní vážně, mohl by se za Odem na těžkou cestu, kterou dnes večer odešel, brzy vydat další náčelník.

Avšak ti, co se o místo náčelníka už přihlásili, svá slova zpět nevzali. Stoupců měli hodně a uměli dobře mluvit, takže slovní potyčky pokračovaly až do noci. Žádné řešení z nich však nezvešlo, a když ulehl i poslední muž, nebylo pořád jasné, jak se příští náčelník Rosomáka bude jmenovat.

Úlfův meč stále trčel v palubě na zádi. Na jílci měl obrázek vlka Fenriho, nad kterým se na pozadí propletených chňapajících zvířat tyčil jednoruký bůh Tý a čekal. A v čepeli se snad i za tmavé noci odrážel žár planoucí v očích muže, který jej do paluby zasekl.

9

Přišlo svítání, ráno a další den. Čas plynul. Vtom tu byl Gróňan zas. Stál až úplně vzadu, na vyvýšené části paluby určené pro náčelníka a kormidelníka, a přes lněnou košili měl kroužkovou zbroj. Pochva u jeho pasu stále zela prázdnotou, neboť meče zabodnutého do dubové paluby se zatím nedotkl.

I v tento den bylo nebe jasné a modré.

Za Gróňanem seděli dva muži, kteří se od vikingů na lodi lišili. Jeden z nich byl černovlasý rozcuchaný hubeňour v rozedraných hadrech, bylo mu něco přes dvacet. Jmenoval se Niko a pocházel z kmeny Vendů. Úlf ho dva dny předtím koupil na trhu s otroky za dva a půl stříbrných denárů. Kromě toho, že mluvil Seveřanům srozumitelnou vendštinou, naučil se v otroctví i latinskou italštinu, kterou hovořili Římané. Úlf ho koupil, aby tlumočil slova druhého muže.

Ten se jmenoval Francis Geleta a bylo mu lehce přes čtyřicet. Vlasy míval kdysi černé, ale nyní byly prošedlé jako Úlfovo krátké a právě vyleštěné železné brnění. Byl zavalitější než Niko, přes pásek mu přetévalo kulaté břicho. Vedle něj stál středně velký pytel s většinou jeho majetku a u pasu mu visel zdobený nůž. Výraz v tváři měl mírný. Byl tu proto, aby vysvětlil fénické znaky na pergamenu. Odvrátil se od barbarů na lodi, protože si zřejmě všiml, že mezi nimi dřímá něco

hrozivého, co k němu proudilo jako neviditelné teplo z jámy na dřevěné uhlí a co raději nechtěl budit. Zavrtěl hlavou a tiše se zeptal Nika:

„Tohle budou jistě tví příbuzní, Niko. Pocházíš přece z jejich bezbožných oblastí?“

„Jsou to pohané z ledových ker na severu. V mé vlasti žijí bohabojní křesťané.“

V Nikově hlase bylo slyšet strach, a tak Francis přikývl a zalitoval, že chlapce škádlil. Asi už brzy nastane čas zkoušek pro ně oba. Rychle se v skrytu pokřižoval. Nic jiného se dělat nedalo, než se pokřižovat a prosit všemohoucího, aby zůstal s nimi.

Před Úlfem seděla či stála většina z téměř sto čtyřiceti námořníků z Rosomáka. Netrpělivě čekali, co řekne. Byl tam i Tvíbein s hlavou omotanou hadry, jemuž z krvavých obvazů vztekle trčely černé spletené vousy.

Úlf však stál vzpřímeně jako nějaký náčelník, a když promluvil, jeho slova jako by rozechvívala vzduch a sahala po nich:

„Není tomu snad tak, že pokud muž zná šest předchozích pokolení svého rodu a pokud to všechno byli svobodní a slušní muži, pak o něm lze říci, že pochází z dobrého rodu a dá se mu věřit?“

Rozhlédl se po ostatních a chvíli počkal. Neodpovídali, ale věděli, že má pravdu.

„Vyjmenuji vám teď celkem dvanáct pokolení svých předků: jeden muž se jmenoval Halfbadaniz. Žil v dobách, kdy lidé měli jiná jména, než používáme nyní. Byl zlovolným náčelníkem v Dánsku dvanáct pokolení přede mnou.

Jeho syn se jmenoval Hróthigaizaz. Vyhrával bitvy, a proto jej mnozí následovali. Měl v úctě právo, nikdy neporušil žádný zákon a často svým mužům rozdával těžké prsteny. V básni Sasů o Béowulfovi se o něm mluví jako o velkém válečníkovi.

Jeho syn se jmenoval Valdar a byl králem v Dánsku. Ívar Vídfamni mu dal za ženu svou dceru Álfhild.

Měli syna Randvéra, který také vládl v Dánsku a zemřel v Anglii.

Jeden z jeho synů se jmenoval Sigurd Hring. Byl králem západních Gautů a pamatují si jej proto, že v bitvě u Brávöllů zabil Haralda Válečného zuba.

Jeho synem byl Ragnar Huňatá nohavice, mořský král. Ve znamení měl krkavce a v létě drancovával na franckém pobřeží. Jeden rok vesloval proti proudu Seiny se sto dvaceti lodmi, později doplul do Anglie a byl zabit králem Ellou v Northumbrii.

Ragnar Huňatá nohavice měl mnoho synů. Jedním byl Björn Železný bok, který králi Ellovi do zad vyryl krvavého orla a pomstil tak svého otce. Plenil v mnoha zemích: ve Vallandu, Saracénsku, Itálii, na Sicilském ostrově a severním pobřeží Velkého Saracénska. Zemřel v Upplandu obklopený velkým bohatstvím, které zdědili jeho synové Refil a Erik Björnssonové.

Ale Björn měl také jednoho syna v Norsku: Grankjetila, narozeného ve stejném roce jako Harald Krásnovlasý. Vyrostl ve Viku, a i když byl královského rodu, zajímal se hlavně o lov. V zimě jezdíval do lesů v Norsku a Gautlandu, kde ve sněhu sledoval stopy vlčích smeček.

Měl syna jménem Ketil Černý, který byl hersim ve Vingulmarce. Ale Ketil se znesvářil s králem Haraldem a jako mnoho dalších svobodných mužů uprchl před chamtivými královými spáry a doplaval se na Island, kde na severozápadě zabral půdu na Hornstrandech. Měl čtyři syny.

Jeden z nich se jmenoval Arnbjörn. Založil dvorec v Hlöduvíku a poté, co tam dovezl otroky, aby půdu obdělávali, odcestoval do Anglie, kde sloužil v družině. Tvrdí se, že padl v bitvě u Stainmooru a že nebyl daleko od místa, kde se Eirik Krvavá sekera, syn Haraldův, dočkal smrtelné rány.

Arnbjörnův nejstarší syn se jmenoval Höskuld. Byl zákonopravcem, přátelil se s Egilem Skallagrímssonem a převzal po otci dvorec v Hlöduvíku.

Höskuld měl pět dětí a nejmladší se jmenoval Hrafn. To je můj otec. Hospodařil rovněž na dvorci v Hlöduvíku, kde jsem se narodil. Ale dvorec byl malý, takže když se otec dozvěděl o zemi, kterou Eirik Rudý objevil na západě, vzal nás tam. To se událo před pětadvaceti lety. Zabral zemi v Západní osadě, na horách severně od Austmanna-dalu mezi třemi fjordy – Lysufjordem, Agnafjordem a Andafjordem. Dvorce dal jméno Skardsdal. Kus cesty na východ stojí v tomtéž údolí můj dvorec, kde bydlí má žena Ásdís a moje děti.“

Chvíli počkal. Když mluvil o svém rodě, souhlasně příkyvovali,

nebyl mezi nimi snad nikdo, kdo by neslyšel jména jako Björn Železný bok, Ragnar Huňatá nohavice či Sigurd Prsten.

Pak povídal o výpravě, která ho dovedla až sem do Středního moře. O drancování podél břehů Evropy cestou na jih, o Islandanech a Norech, kteří byli s ním. Mnohé jmenoval a někteří na Rosomákovi je znali a radovali se z jejich úspěchů.

Vzal je dál, k severnímu pobřeží Afriky, do Velkého Saracénska. Líčil krajinu, kterou tam viděli. Vyprávěl o starém knížeti, kterého zajali, a o sklepení, kam je zavedl. O pokladech a mapě Féníčanů a o zemi plné příslibů zlata, na jih od říše mouřenínů. A vyprávěl dobře. Nakonec pozvedl k nebi zlatou sošku a držel ji tam dlouho, aby si ji mohli důkladně prohlédnout. A když ji pak podal nejbližšímu z nich se slovy, ať si ji nechají jako zálohu, pokud s ním poplují do Velkého Saracénska, byli už mnozí z nich rozhodnutí a v radostném pohledu se jim zračila touha po bohatství a velkých činech, k nimž je může tento neobyčejný muž dovést. Někteří příkyvovali, další se otáčeli k přátelům s poznámkami k tomu, co řekl.

Ale ti hlavní ještě mlčeli: Islandan Eirik Mó Havraní vous, Olaf Skrubb ze středního Norska, Vindbjörn Vilhjálmsson z Norska západního, vysoký hersi ze západního Gautlandu, Tvíbein Skrubbsson z kmene Sveů a další. Mnozí z mužů se na ně otáčeli, ale nikdo z nich se slova nechopil. Mlčky zvažovali, jak by měli Gróňanovi odpovědět.

Olaf Skrubb se otočil a došel dozadu k Vindbjörnovi Vilhjálmssonovi a dvěma dalším Norům. Chvilku spolu rozmlouvali a pak Olaf zavolal:

„Mluvíš dobře, Úlfe. Ale zpátky k té jeskyni ve Velkém Saracénsku, o které vyprávíš. Není to tak, že se budeme plavit daleko a pak se na každého z nás dostane jen málo zlata?“

„To, co najdeme v té jeskyni, bude jen začátek. Pojedeme cestou Féníčanů na jih, kde teprve najdeme zlato.“

„Zní to lákavě. Možná se nakonec ukáže, je-li vše opravdu tak skvělé. Ale dnes jsme pohřbili Odda, donesli jsme ho s Vindbjörnem a Tjóðolfem Třívousem na břeh. Měl bídný pohřeb a runový kámen, který jsme nad ním vztyčili, asi zmizí, jakmile odsud Rosomák odpluje. V Římě lidé ctí spíše hroby zasvěcené Bílému Kristovi. Co myslíš, máme ho nechat tady, daleko od domovských břehů, bez kamene a bez domova?“

„Myslím, že jsem k tomu svoje řekl. Jeho rod má nárok na pomstu, až se vrátím do Norska. Nic víc nabídnout nemůžu. A jestli to není dost dobré, tak vytáhněte meče a pojdte na mě. Nepochybuji o tom, že mě dokážete ubít. Vidím, že je tady plno skvělých mužů.“

Odpověď nepřišla žádná, a tak Úlf pokračoval trochu vlídněji:

„Ale raději bych, abychom nejdříve dokončili cestu, o níž jsem vyprávěl, a pak se můžeme k této záležitosti vrátit. Možná se pak shodneme na výši pokuty za Odda a zabití tak vyrovnáme.“

Mnoho hlav opět přikývlo, Pomysleli si, že hovoří dobře. Olaf Skrubb, Vindbjörn a dva další spolu znovu krátce promluvili, než si vzal Olaf slovo:

„Podle nás Norů bys neměl vyváznout až tak lehce. Dostaneš úkol, který bude pokutou.“

„Třeba nemám zájem platit pokutu takhle.“

„A třeba nemáš moc na vybranou.“

„Uvidíme.“

„Cestou sem jsme se plavili podél břehů Saracénska, abychom prodali anglické otroky. Část výdělků představoval těžký stříbrný džbán, z kterého si Odd chtěl doma nechat udělat pár pořádných náramků. Ale ukázalo se, že džbán je z bronzu a železa, jen zvenku pokrytý vrstvou stříbra. Odd chtěl proto cestou domů plenit v Saracénsku, aby se za ten obchod pomstil a dostal za otroky řádně zapláceno.“

Úlf přikývl a Olaf pokračoval:

„Teď s tím má potíže a mně připadá, že bys mu měl pomoci. Vysadíme tě na jižním pobřeží Saracénska a dáme ti sedm osm dní. Až tě zase nabereme, ukážeš nám, jakou pokutu jsi obstaral. Když bude dobrá a plnohodnotná, poplujeme s tebou do Velkého Saracénska. Jinak tě ubijeme a hodíme do moře. To je můj návrh. Co na to ostatní?“

Mnohým se návrh líbil. Islandčan Hermund Illugason dal najevo, že souhlasí, stejně jako mnozí Dáni a Gautové. Úlf přikývl:

„Na tu zkoušku přistupuji. Odd může počítat s tím, že bude za svůj stříbrný džbán pomstěn.“

„To je dobře. Vezmi si věci na palubu. Zítra brzo ráno vyplujeme na moře.“

„V tom jsme se tedy shodli, ale hodlám s vámi probrat ještě jednu věc. Loď potřebuje nového náčelníka, a já se chci ujmout vedení sám.“

Viděl, že se hněvají. Mručeli pořád hlasitěji. Hrozili pěstmi a mluvili jeden přes druhého, takže nebylo slyšet slova. Překřičel je:

„Byl bych náčelníkem za těchto podmínek: v první řadě nežádám větší díl z kořisti, než bude podíl obyčejného muže.“

To bylo dobré, protože tak by každý dostal o něco více, než kdyby si náčelník vzal podíl trojnásobný. Takže se mnozí uklidnili a zmlkli.

„Zadruhé se vzdám náčelnického titulu, pokud nezvládnou zkoušku v Saracénsku nebo když ve Velkém Saracénsku zlato nenajdeme. Zatřetí mě může kdokoli z vás vyzvat na souboj a pokusit se mě zabít, kdykoli bude chtít.“

Mručení utichalo, neboť i nyní zněla jeho slova dobře a nedalo se přehlédnout, že z toho člověka je cítit zisk i dobrodružství. Snad by mohl být i sjednocujícím prvkem na lodi, protože mezi jednotlivými skupinami viselo ve vzduchu napětí a nikdo nevěděl, co se stane, bude-li mít po volbě nového náčelníka některý velmož pocit, že byl se svými muži neprávem opomenut.

Těžkomyslný Faeřan Grim Slevé seděl uprostřed lodi a jeden z Islandanů na něj zavolal:

„Co říkáš Gróňanovým slovům ty, Grime?“

Grim pokrčil rameny, a když odpověděl, měl stejně jako předchozího večera hluboký a zastřený hlas.

„Nejsou snad dost dobrá? Můžeme ho zabít, když to nedokáže.“

Eirik Mó Havraní vous se opíral o brlení a přes prsa mu splývaly vousy tak dlouhé a divoké, že málokdo na palubě měl výstižnější přízvisko. Zvolal:

„Nechme Gróňana, ať nás vede. Vypadá, že umí najít zlato i boj.“

Několik mužů souhlasilo, a přestože mnozí včetně Vindbjörna mlčeli, nikdo se proti tomu návrhu nepostavil. Úlf vyrval meč z paluby, zasunul jej do pochvy a sám se jmenoval náčelníkem. Úlf, syn Hrafna z Hornstrandů, náčelník na Rosomákovi. A když přišla noc, zůstal spát na lodi a spolu s ním i Niko a Francis. Niko připoutaný řetězem k železnému kruhu u stožáru, Francis s volnými rukama i nohama, ale svázaný myšlenkami na minulost a palčivými otázkami.

Díl druhý
STŘEDNÍ MOŘE

Rosomák se dostal na moře půldruhého kilometru západně od přístavního města Ostia Antica, které Římané vybudovali a čas pohřbil. Široké písčité a štěrkové břehy postavila sama Tibera spolu se severními proudy v Tyrhénském moři. Loď vykroužila široký oblouk a vydala se na západ. Trup duněl pod nárazy mohutných vln. Silný jihovýchodní vítr nadouval plachtu, nakláněl loď na pravobok a nesl ji na otevřené moře. Den plynul, a když nastal večer a světlo mizelo, klesaly právě za obzor obrysy Apenin, až se nakonec rozplynuly v oparu za zádí.

Dozadu za loď zírala skupina mužů. Jeden z nich byl Nor z Tjodalyngu s dlouhým úzkým obličejem. Díval se na hory a připadalo mu zvláštní, že zmizely. Tak vysoké vrcholky. Kdyby věděl, jaká cesta ho čeká, byl by myšlenkami jinde. Kdyby věděl, že zemře rukou jednoho ze svých vlastních mužů a zůstane ležet na rezavě červené zemi, kde jeho tělo budou trhat ptáci, o nichž ještě nemá potuchy, a jeho kosti budou lámat mrchožrouti, které dosud nikdy neviděl. Že se stane ničím v zemi od jeho vlasti tak vzdálené, že o její existenci nikdo z četných norských rodů nemá tušení, pevně by se chytil brlení, bezmocně by se rozhlížel po mořské hladině a v myšlenkách by se zabýval něčím jiným než mizícími Apeninami. On však nic z toho nevěděl.

Měli dobrý, suchý, teplý vítr, který s plnou silou přicházel z jihu a nesl s sebou vůni písku a rozlehlých pouští. A Úlf cítil, jak loď podle jeho očekávání letí vpřed. Otočil kormidlem a uslyšel známý zvuk. Vlny se pod kýlem pŕlily měkce a bez odporu. Její čas nadešel, vydala se na cestu.

Paluba byla otevřená a holá, stany z ní zmizely. Vynikly tak obrovské rozměry lodi, šestadvacet sáhů na délku a čtyři sáhy a půl lokte na šířku. Přesto tu nebylo víc místa, než kolik je pro téměř sto čtyřicet mužů třeba. Je jich snad příliš? Však tato plavba hned tak neskončí.

Většina zboží a zásob na cestu ležela pod lávkami ve skladištích a na dalších místech, ale některé sudy a část vybavení byly uvázané

i na palubě, na zádi i na přídi. Viděl, že chlapi, kteří tam spí nebo odpočívají, se stěží můžou otočit, aniž by strčili do souseda.

Pomyslel si však:

„Jednoho dne jich bude méně. Do té doby budou muset ležet natěsno.“

Dost místa zabraly i lodní bedny. Každý muž měl vlastní. Seděl na ní, když vesloval či odpočíval, a schraňoval v ní svoje vlastnictví. V lodi běžné velikosti by byly dvě řady beden, po každé straně střední chodbičky jedna. Ale na Rosomákoví bylo u většiny vesel místo na dva páry beden. Jen na přídi a na zádi, kde se loď zužovala, se vešla na každou stranu bedna jen jedna. Na lodi bylo devětatřicet prostorů pro vesla a kolem sto padesáti beden na sezení. Pokud by potřebovali plout rychle, mohli by k veslům zasednout všichni zároveň, protože u každého vesla bylo místo pro dva muže.

Byli to dobří chlapi. Znovu si je prohlížel. Někteří seděli v hloučku a povídali si, další dumali nad deskovou hrou. Slyšel smích a halas těch nejhlučnějších. Jiní seděli o samotě nebo leželi na palubě pod kožešinou a odpočívali. Oči měli zavřené nebo civěli na nebe. Naslouchali vlnám. Ano, byli to dobří a správní chlapi.

Následujícího dne se plavili úžinou mezi Korsikou a Sardiníí. Po levoboku měli skaliska a útesy Capo Testa na severu Sardinie. Nikde ani živáčka. Faerán Ragnvald Brune Ragnarsson byl spolu s Úlfem na záďové nástavbě. Nemluvili spolu, jen stáli ve větru a slunci a vnímali, jak dračí loď sviští vpřed. Jela, jako by si k ní sám Hrungni, nejsilnější z obrů, přivázal lano a táhl ji neúnavně a bez milosti dál, až do Útgardu.

Hrungni měl srdce z kamene.

Ragnvald Brune byl starý válečník, jeden z nejstarších na palubě. Veterán z mnoha válek a bojů. Jeho hrubé a načervenalé ruce už sekaly do mnohých brlení a vlasy i vousy mu ve větru vlály na lebce jako hnědá hřiva. Stál tam jako trudnomyslný býk. V mládí se plavil po mnoho let za sebou na vikinských výpravách tady ve Středním moři. Patřil k nejlepším, jeho meč si mnohokrát našel cestu masem

a kostmi. Občas uvažoval o tom, kolik jisker života uhasil. Někdy stačilo neuvěřitelně málo, cesta mezi životem a nehybnou smrtí je často překvapivě krátká. Ale nezůstal snad doposud naživu? Tolikrát už mohl být po smrti. Člověk musí mít za ušima a musí být silný. Pokud se někdo pyšní obojím jako on, zvládne to. Pak si člověk poradí, i kdyby přišel samotný ragnarök, soumrak bohů.

Ragnvald stál k Úlfovi bokem a pokukoval po něm. Je to muž, před nímž je třeba mít se na pozoru, nebo je hoden následování? Není se koho zeptat. Musí na to přijít sám. Člověk si musí dát pozor, za kým jde.

Úlf stál u kormidla a žil s lodí, pohyboval se v jejím rytmu. „V téhle kůži se skrývá pořádný vlk,“ uvažoval Ragnvald. „V téhle kůži se skrývá takový vlk, že by si člověk měl dát pozor, aby nezakusil jeho tesáky.“

Ale není snad tady spokojený? Plachta se vzdouvá, vítr se do ní opírá a hezky to sviští. Lanoví se napíná a moře voní. Není snad vše v pořádku? Cítil, jak ho o tomto muži s kromobyčejnou silou napadají slova, která by se hodila do básně. Mohl by skládat verše.

I jal se slova přeskupovat a rovnat do řádků:

Muže i koně moře si vlk opatřil.

Velmože ze sedla vyhodil.

Vzal krvavým hadem veliteli život i moc.

11

Kýl za sebou nechával světle zelenou stopu, ve které vlny utichaly, a tato pohyblivá zrcadla hladké, jasné vody lemovala bílá pěna.

Po následující dva dny a dvě noci bylo nebe vysoko, bez mráčku, a loď s jistotou držela kurz přímo na západ. Třetího dne spatřili opět zemi. Těsně nad ní létali rackové, jako malinkaté chuchvalce sněhu

nesené větrem. Otočili kormidlem a pluli podél pobřeží směrem na jihozápad.

Úlf poslal jednoho z mužů na příď, aby přivedl Hauka-Tóra. Ten přišel ve vysokých botách z tulení kůže, jako pravý Gróňan. Oči měl žulově šedé a jasné. Pozdravil Úlfa a podal mu ruku.

„Měl jsem si s tebou promluvit dřív. Dlužím ti poděkování.“

„To tedy dlužíš, Úlfe. A myslím, že ne malé.“

Úlf se nechal nakazit jeho zářivým úsměvem.

„Ne malé? Nemyslel jsem si, že jeden život navíc má nějakou zvláštní cenu.“

„To jsem viděl, když jsi beze všeho zabil našeho náčelníka.“

„Neslyšel jsem, že by někde měli nedostatek norské krve.“

„To asi ne, ale Gróňané jsou vzácnější. A doufám, že vlastní život oceníš vysoko, až se mi jednoho dne za něj budeš odměňovat.“

Hauka-Tórův bronzově hnědý obličej se rozjasnil úsměvem. Vypadal, jako by se mu v Úlfově společnosti dokonce líbilo, což se zatím dalo říci o málokom. Stáli vedle sebe a dívali se na příď a na obzor. Oba zase rádi slyšeli grónský přízvuk, onu pomalou melodii v řeči a rychle vyslovované koncovky. Tím se jejich dialekt lišil od řeči na Islandu a ještě více od variant staroseverštiny, kterými se mluvilo v Norsku, Švédsku, Dánsku a Anglii.

Úlf se ptal, zda pár posledních zim bylo v Grónsku dlouhých, zda bylo dost ryb, tuleňů a sobů. Ví Hauka-Tór něco nového o událostech v Západní osadě? Nebo jel nahoru podél pobřeží dokonce sám? A jaká byla léta? Roztál sních rychle a bylo na loukách pro ovce dost pastvy?

Hauka-Tór odpovídal na tyto i další otázky, vyprávěl i o vlastních výpravách a o tom, jak jel z Grónska na Island a pak k Faerským ostrovům na islandské nákladní lodi zvané knarr, plné mrožích klů a kožešin z polárních lišek.

„Chtěl jsem se přidat k družině norského krále. Islandané, co se umějí ohánět mečem, to považují za velkou čest, a říkal jsem si, že já jako Gróňan nejsem o nic horší.“

„A jsi dost zdatný bojovník, abys žádal tu nejlepší službu u norského krále?“

„To si myslím. V každém případě bych pak měl v ruce trumfy pro děvčata z Východní osady.“

Úlf přikývl a Hauka-Tór pokračoval:

„No jo, takové jsem měl plány. Ale pak plula naše loď kolem Stavangeru, nedaleko Hafrsfjordu, a tam jsme uslyšeli o Oddovi, náčelníkovi, který shání nejlepší vikinky pro svou novou výpravu. Jeden z Islandanů na knarru znal Odda i pár berserků, co s ním měli jet, a tak jsem ho požádal, jestli by i mně nezařídil na Rosomákovi místo. Tvrdil, že to udělá, pokud mu slíbím čtvrtinu zisku z výpravy. Usmloval jsem to na sedminu. Druhý den si půjčil ve Stavangeru koně a odjel na Oddův dvorec. Tam mě vychválil víc, než jsem si zasloužil.“

„Jak se jmenoval?“

„Ten Islandan?“

„Ano.“

„Rörek Ogvaldsson.“

„Z Reykjanesu?“

„Ano, znáš ho?“

„Neznám.“

„Neřekl vše po pravdě a moji záležitost postavil tak, jako bych byl Islandan, který se proslavil při rodových sporech. Namítl jsem mu, že neuběhne moc času, než se někdo pozastaví nad mým přízvukem nebo se mě začne vyptávat na můj rod.“

Hauka-Tór napodobil Islandanovu odpověď:

„Drž se stranou a o té své zmrzlé domovině nemluv. Odd brzy zapomene, ke kterému plemeni vlastně patříš.‘ Tak to i bylo. Mnozí na palubě věděli, že jsem z Grónska, dávno předtím, než jsme dorazili do Říma, ale pochybuji, že Odd se o tom doslechl nebo že se nad tím zamýšlel. Proto se asi odvážil lhát, že jsi otrok.“

„To asi ano.“

„A jak vlastně tvůj dvorec v Západní osadě vypadá? Leží v horách, nebo u fjordu?“

„Je to k němu pěkný kus cesty do vnitrozemí. Ale řekni mi: jak dobře znáš muže na palubě? Za co stojí?“

„Za co stojí? Pche. Pod Oddovým vedením jsme se dlouho plavili a málo jsme rabovali. Neviděl jsem všechny v boji, ale není asi třeba

moc vytrubovat, že je tady slušná řádka mužů, před kterými je třeba se mít na pozoru. Jo, jsou to dobří chlapi, tedy aspoň pokud člověk shání pořádné válečníky.“

„A kdo není?“

„Odd sebou kromě sebe samého nebral žádné obchodníky a ani nikoho z těch, co teď přecházejí na nové zvyky. Co věří na Bílého Krista, a když někoho zabijí, musí toho po měsíce litovat. Tomuhle chlapíkovi nestačí, když se mu obětuje; oni před ním musí klečct, ponížovat se a prosit o odpuštění, a jak on jim odpovídá, to netuším. Je to otravný bůh, když je někdo tak hloupý a vydá se s ním na výpravu.“

„To není hloupé.“

„Co?“

„Nebrat s sebou lidi Bílého Krista.“

Úlf obvykle nechoval moc sympatií k mužům, kteří bez zábran žvanili jako ženské, ale všiml si, že tohohle Hauka-Tóra má rád, a u přátel se pár chybiček dá přehlédnout snáze než u lidí, které počítáme mezi své nepřátele.

„Nevzal na palubu nikoho, kdo se ještě žádných bojů neúčastnil. Každý musel prokázat, že si vydobyl slávu v bitvě či v souboji. Museli to být zabijáci či mít za sebou službu ve vojsku krále nebo nějakého velmože, nebo museli být slavní z předchozích vikinských výprav.“

„A kolik mužů jsi sprovedil ze světa ty sám?“

Hauka-Tór zavrtěl hlavou a zasmál se.

„Zatím nikoho, ale už jsem si vydobyl slávu při lovu. Před dvěma lety jsem východně od našich usedlostí porazil rozzuřeného ledního medvěda. Jednou ti, Úlfe, ukážu jeho kůži, až se potkáme v Grónsku. Tórstein Eiriksson, bratr Leifa Eirikssona, toho medvěda viděl, jak se potuluje východně od Brattahlídu. Prohlásil, že bude nejlepší nechat ho být. Tři dny nato jsem ho uviděl já. Byl žlutavější než většina ledních medvědů a pořádně velký. Sledoval jsem ho až k Nupevatnu. Dostihl jsem ho na místě s pevným kamenným podkladem, a než zaútočil, stihl jsem do něj vstřelit tři šípy. Připouštím, že v tu chvíli jsem docela litoval, ale nastavil jsem mu dva sáhy dlouhý oštěp a on si na něj sám skočil. Vyvázl jsem s několika škrábanci...“

Zvedl ruku a ukázal tři čtyři růžové jizvy, které se mu táhly vedle sebe od lokte k rameni.

„Napíchl se tak, že byl za chvíli mrtvý. Stáhnul jsem z něj kůži a donesl si ji domů. Pěkně jsem se pod tou tíhou zpotil. Poslal jsem pak otroky pro maso a zašel do Brattahlídu za Tórsteinem Eiriksso-nem. Dělal jsem, jako že nic, a zeptal se ho na toho medvěda. Tvrdil, že to je zlý medvěd, dobře, že se za ním nikdo z méně zkušených lovců z osady nevypravil. Zeptal jsem se, jestli by si jeho otec Eirik Rudý, když byl v plné síle, na takového medvěda troufl. Možná že troufl, odpověděl mi, ale spíš ne. Nato jsem řekl, že jsem zrovna sám medvěda vystopoval a zabil, a zeptal jsem se ho, zda si chce prohlédnout kožešinu. Ztuhl mu úsměv na tváři a nedivil bych se, kdyby od té doby mudroval o lovu medvědů o něco méně.“

Úlfovi se v očích mihl veselý záblesk a náznak úsměvu mu dosáhl skoro ke koutkům úst.

Stopa po lodním kýlu se za nimi táhla dál na jihozápad. Drželi se tak daleko od země, že lidé na březích či v pobřežních člunech mohli Rosomáka spatřit jen stěží.

Ve vnitrozemí se rozprostíraly vysoké hory. V jednom místě se před nimi otvíralo mohutné údolí a dělilo horský masiv na dvě části. Tvíbein stál vprostřed lodi, volal dozadu na Úlfa a ukazoval k údolí. Ale Úlf zavrtěl hlavou a mávl rukou směrem dál na severozápad.

„Ještě půl dne cesty.“

Za lodí letělo pár racků. Jeden z nich se vznášel s roztaženými křídly ve vzdálenosti několika vesel od pravoboku, těsně nad vrcholky asi tři stopy vysokých vln. Měl žlutý zobák a ve strnulých očích zvědavý pohled. Lehce pohyboval křídly, pomalu plul vzduchem a zíral na loď.

Jeden z mužů na palubě se jmenoval Njörd. Říkalo se mu Njörd Nordimbre, protože pocházel z dánského rodu v anglické Northumbrii. Stál na přídi, a když racka spatřil, zvedl luk a vystřelil po něm. Šíp se jen otřel rackovi o hrud. Racek zakřičel a odletěl výš a stranou, dál od lodi. Njörd přiložil k těživě další šíp. Tentokrát to měl mnohem těžší, protože pták mával křídly a byl dvakrát tak daleko, ale přesto

ho šíp trefil zezadu a projel mu celým tělem. Pták vykřikl a padl mrtvý do moře.

Muži blahopřáli Njördovi k lukostřeleckému výkonu. Další racci, co letěli s lodí, zmizeli směrem k pevnině a už se neukázali.

„Dobrá rána,“ řekl Úlf a otočil se k Hauka-Tórovi.

„On málokdy střílí špatně.“

„Kolik Angličanů máme s sebou?“

„Je jich pět, všichni jsou z Northumbrie, kde vládne Uchtred Sta-tečný. Ti mluví naší řečí. V boji jsou nebezpeční.“

„A Sasů?“

„Tři. Správní chlapíci.“

„Jómští vikingové?“

„Ano, nebo něco na ten způsob.“

„Také se umí bít?“

„Vypadá to tak.“

Úlf se otočil směrem k zádi a už nepromluvil, jen se díval na moře. Vlny se za nimi rozestupovaly jako živé. Pěkný obrázek: Úlfovy světlé vlasy tančí ve větru na pozadí vody šedivé jako olovo.

12

Nízko nad východním obzorem visel půlměsíc a před nimi čně-la z vody temná země, kde se dala zahlédnout četná nehluboká údolí, která se zařezávala do neúrodných svahů jako temné jizvy. Přes hory se táhl tmavší obrys borového lesa. Mnozí z Norů, kteří zvedli hlavu a viděli vrcholky za ním, jako by na okamžik spatřili hory, které znali z domova, a možná se tu a tam mezi nimi někdo pousmál či při-kývl. Jako by říkali: *Přece jen jsou i na jihu pořádné hory.*

Stáhli plachtu a Rosomák za pomoci vesel plul pomalu ke břehu. Když dal Úlf pokyn, aby zasedli k veslům, někteří reptali. Grim Slev-e z Faerských ostrovů vstal a řekl, že by jim přece nehrozilo žádné

nebezpečí, kdyby plachtu nechali nahoře. Na tomto výběžku pobřeží stěží někdo žije, a i kdyby tu jedna dvě usedlosti stály, lidé by už spali. Sotva by byli vzhůru a rozhlíželi se po moři, jestli se neblíží nějaká tmavá loď.

Úlf odpověděl:

„Loď je tmavá, ale plachta je moc světlá. Mohly by ji spatřit pobřežní strážé.“

„V lese je tmy dost. Tam bys snad dokázal proklouznout a schovat se.“

„To ano, ale nechci, aby se dozvěděli, že tu na moři nebo na břehu jsou vikingové.“

„Klidně ať se u všech Trymů dozvědí, co chceš. Ale ode mě se dozvíš, že dneska v noci veslovat nebudu. Veslovat za takového větru je nesmysl.“

„Tak si, Faeřane, lehni a zkus se zahřát, aby ti nebyla zima. Plachtu stáhneme i bez tvojí pomoci a nepřekvapilo by mě, kdybychom i veslovat dokázali bez tebe.“

Tohle byla ostrá slova a Grim zůstal na Úlfa chvilku zírat. Pak, aniž dal najevo, co si myslí, se otočil a vrátil se na své místo.

Potom plachtu vytáhli nahoru k ráhnu. Většina z těch, co byli vzhůru, zasedla k veslům. Opatrně, se skrípajícím trupem, veslovali s Rosomákem k pobřeží Saracénska neboli al-Andalusu, jak mu říkali sami Saracénští. Vesla jen slabě duněla, jak se v otvorech v trupu, potažených kůží, pohybovala dopředu a zase dozadu.

Když uslyšeli, jak vlny omývají pobřeží, dal Úlf znamení, aby vesla odložili. A zatímco se Rosomák, těžký jako mrtvá mořská nestvůra, pomalu sunul vpřed, došel Úlf na příď a postavil se vedle dračí hlavy. Dlouho tam nehybně stál, jako by s lodí splynul. Jeho obrys vypadal na pozadí země, k níž se blížili, jako socha vyřezaná z nejtvrďšího dubu.

Žádné neznámé zvuky či pohyby. Země mírumilovně odpočívala ve sporém stříbrném světle. Líné vlny pohupovaly sem a tam bílou pěnou u břehu. Noc byla tichá a klidná.

Otočil se a tiše přikázal: *Dotáhněte ji ke břehu, a zatímco muži napínali hřbety a loď se pomalu posouvala, došel doprostřed paluby. Niko a Francis k němu vzhledli a on Nikovi řekl:*

„Budu pryč osm dní.“

Mladík šeptem odpověděl:

„Tak ať se ti cesta vydaří.“

„Zůstanete na lodi. Ať už se ostatní pustí do drancování, nebo ne. Zůstanete v každém případě tady. Mluvil jsem o tom s Eirikem a několika dalšími.“

„Dobře.“

„Řekni to Francisovi.“

A zatímco si ti dva šeptali řečí, které nerozuměl, připnul si řemen. Visela z něj sekera s obrazem starého boha. Meč si nevzal. Na záda si hodil konopný pytel a protáhl ruce skrz popruhy. Nakonec si dal přes ramena lipový luk a toulec se čtyřadvaceti tenkými šípy.

Když byl břeh deset až patnáct sáhů před nimi, řekl polohlasně: *To stačí*, a muži se narovnali a připravili se k přistání tak, že držadla vesel si zvedli k hrudi a vesla samotná byla ve vodě.

K Úlfovi přišel Eirik Mó Havraní Vous, čněl nad ostatní jako medvěd stojící na zadních:

„Uvidíme se za osm dní, Gróňane. Na počátku noci, jako teď.“

„Ano. Ale sejdem se o kus dál. Vidiš támhle ten výběžek?“

Ukázal dobré půl míle na západ, kde hory vybíhaly do moře. Eirik přikývl.

„Půl míle za ním.“

Na tom se shodli. Mezitím se probudili další muži a někteří přišli k místu, kde Úlf stál. Jedním z nich byl Tvíbein Skrubbsson.

„Kolik Saracénů nám přivedeš?“

Úlf odpověděl:

„Když člověk odchází na lov, málokdy ví, kolik toho uloví.“

„A nemívá dobrý lovec aspoň nějaké tušení?“

„To je pravda. Divil bych se, kdyby jich bylo málo.“

Možná se na sebe vesele ušklíbli, ale ve tmě to nebylo vidět. Úlf se už chtěl otočit a jít, ale za Tvíbeinem uviděl další tři muže a řekl jim:

„Pak si promluvíme.“

Avšak jeden z nich tiše odvětil:

„To je možné. Ale stejně tak by bylo dobře, kdybychom si už nepromluvili.“

Úlf se zarazil a požíval se na ně. Poznal hlas Ingiho Halvkloa z východního Norska. Ingi a jeho bratr Véstein Halvklo bývali často spolu se Švédem jménem Klypp. Protivní chlapi. Kromě Ingiho, který měl pořád na rtech posměšek, se pořád zdáli naštvaní a vypadali, jako by v jejich mysli bylo něco chorobného. Patřili k lidem, kteří se těší a radují, když se někomu daří špatně, a které zachmuří a otráví, pokud někomu přeje štěstí. Byli jako psi, co slídí po mrtvolách. Úlf se divil, že Ingi našel odvahu mu takto odpovědět. Myslel si, že jsou větší zbabělci a raději by se plížili po lodi bez povšimnutí. Řekl:

„Takže to bys radši, Ingi Halvklo? Bojíš se, že tě hodím přes palubu, až se vrátím?“

„Toho se tedy věru nebojím. Plávím se tu od počátku cesty a svoje místo jsem si zasloužil.“

„Tak proč už mě nechceš vidět?“

„Přinášíš neštěstí.“

„Ty snad umíš věštit budoucnost?“

Ingi neodpověděl a Úlf se otočil k muži vedle:

„A co ty, Klyppe? Taky jsi věstec? Přináším podle tebe neštěstí?“

„To se ukáže.“

„Přesně tak. To se ukáže.“

Úlf se otočil a šel na před. Mezi dvěma vlnami přeskočil brlení a vlezl do vody. Sekeru zvedl nad hlavu, aby jí slaná voda neškodila. Měkkým pískem se brodil na souš. Voda mu mezi vlnami sahala sotva k břichu.

Muži se vši silou opřeli do vesel. Prvním záběrem vysvobodili dubový kýl ze zajetí písku. Druhým se Rosomák začal pomalu vracet na otevřené moře. Nejprve pomalu, pak rychleji.

Příboj pokaždé, když dorazil k břehu, bíle zazářil a hned byl pryč. V měsíčním světle na chvíli zahlédli Úlfa nad pískem jako stín. Spěchal k obrovským stromům s korunami tak hustými a černými, že v noci vypadaly jako bezedné díry. Ztratil se jim z očí tam, kde písek končil. Zmizel ve tmě a na zemi, jež ho pohltila, nebylo nic slyšet ani vidět.

Na strmých úbočích hor rostlo husté křoví a měkká stébla sverepu. Tato světlá tráva sahala člověku po kolena a přátelsky hladila po nohou tvory, kteří tudy museli projít. Zato ostré a vzpurné křoví škrábalo a píchalo do všeho, co se k němu přiblížilo. To se ale nestávalo často, protože zem zde byla chudá a lidé i zvířata ji využívali málokdy.

Výše na horských svazích rostly zkroucené borovice, jejichž siluety na stráních, zrozené ze svitu vzdálených hvězd, tvarem připomínaly mystické zkameněliny. Nebyly vysoké a kmen žádné z nich nebyl tlustší než pas dospělého muže. Jak však stály na úbočích nesčetných údolí, která mezi nejvyššími hřebeny vyhloubily řeky, zdálo se, že jsou ze vznešeného a silného rodu. Za teplých slunečných odpolední vydávaly nasládlou vůni smůly a jehličí, která zůstávala ve vzduchu po celou tichou noc a dodávala tmě i slabému větríku nádhernou svěžest.

Těmito údolími stoupal Úlfův stín. Protahoval se okolo šedých kamenů a plížil se roklemi. V místech, kde byly svahy nejstrmější, se občas sehnul a opřel o zem. Díval se nahoru k okrajům hor, ale ani na chvíli se nezastavil a bylo slyšet jen chrastění padajících kamenů a šustot jeho kožených bot.

Vzpomínal na jinou dobu a vůni jiných borovic. Jednou se z Grónska plavil spolu s dvaceti dalšími muži ze Západní osady na západ. Dopluli do Marklandu a káceli v lesích skvělé dřevo na stavbu lodí. A vydali se i do vnitrozemí. Tak jako on jde dnes v noci touto zemí. Procházeli hory a údolí a po mnoho dní lovili zvěř. Dostali tehdy losy i vlky.

To všechno bylo teď jako z jiného světa, jako staré vzpomínky, které dnes už nic neznamenají. Ale byly to dobré vzpomínky, stejně jako vůně borovic. Tenkrát na zelených stráních Marklandu byla stejně nasládlá a silná jako na těchto suchých úbočích Saracénska.

Došel na prostranství, kde byla zem pokrytá jemným šterkem a kde se nemohl vyhnout tomu, že mu to pod nohama suše křupal.

Ten zvuk se po úbočích rozléhal nahoru i dolů a slavnostní a krásné noční ticho najednou zmizelo.

Ještě výše pak přecházel přes táhlý hřeben. Povrch tu byl rovnější a křoví ho přestalo na chvílku obtěžovat. Stál na okraji dlouhého úzkého paloučku, kde se jako široké monolity tyčily velké šedé kameny a bíle tu svítil vysoký suchý sveřepec.

Náhle se zarazil a neslyšně vydechl. Něco se tu pohnulo, něco zaslechl. Vzduchem zaznělo slabé plesknutí, jako kdyby někdo rychle vstal nebo náhle zadržel dech. Úlf se zastavil, čekal a nechal trávu, ať si tancuje ve větru, a hvězdné nebe, ať se otočí o další zlomek své noční dráhy. Čekal tak, jako čekává jestřáb na vrcholku Skardshei, když trpělivě číhá a pozoruje pláně a údolí pod sebou.

Z druhé strany paloučku se ozvalo odfrknutí. Kousek od něj, jen co by kamenem dohodil, se zvedlo nějaké zvíře a s úprkem zmizelo v křoví. Neviděl je, ale slyšel dusot jeho kopyt po tvrdé zemi a zvonící lavinky štěrku, které se pod ním uvolňovaly. Běželo na západ podél suchých úbočí a údolíček, až nakonec zmizelo za hřebenem na obzoru.

Středně velký jelen, nejspíš mladý. Poznal to podle toho frkání a rytmu kopyt. Když procházel kolem místa, kde zvíře leželo, cítil jeho slabý, ale ostrý pach.

Pokračoval dál. Vzhůru malým sedlem mezi hory a dál do mělkých suchých údolí se strmými svahy. K dalším horám. Na moře za sebou už neviděl.

Na těchto horských svazích zanechávali po tisíce let stopy Iberové. Svědčily o tom hraniční zídky a zbytky prastarých domů. Kamenné terasy, kdysi trpělivě a pečlivě navršené, teď větraly a podléhaly zkáze.

Překročil jednu ze zídek a přešel vyšlapanou cestu. Ve vzduchu to vonělo jinak. Zastavil se a koukal do tmy. V prohlubni na úbočí viděl shluk tmavších stínů. Schovávaly a krčily se tam nízké kamenné budovy.

Najednou začal do tichých hor zuřivě a hlasitě štěkat pes. Pak se ozval lomoz, jak se probouzeli lidé. Iberové, chudý národ. Vydal se opět na cestu. Jeho se obávat nemusí, on loví větší a nebezpečnější zvěř. Štěkot a zděšení nechal rychle za sebou.

Později se zastavil pod dvěma těžkými, ohnutými stromy, sundal si ze zad pytel a pustil se hladově do sušeného telecího masa a nakyslého chleba. Kolem protékal šumící potůček. Klekl si k němu a pil. Voda nebyla dobrá, byla vlažná, slizká a zkažená. Přesto pil dlouho a nakonec si vodou naplnil i vak na pití. Cesta je dlouhá a tělo bude chtít své.

Nebe bylo na východě trochu světlejší, ale hvězdy zářily stejně jasně. Byly po obloze rozházené jako zlaté klenoty a zřetelný pruh Mléčné dráhy protínal nebe od obzoru na severozápadě až k jihovýchodu.

Když si Úlf dával pytel na záda, tak ke hvězdám vzhlédl. Rychle se zorientoval podle Polárky a vydal se za ní za sever. Povrch tu byl rovnější, takže se šlo snáz. Intenzivně jím proudily vůně a myšlenky. Rozběhl se nocí jako tichý stín. Cítil nohy, jak namáhavě a rytmicky dopadají na suchou pevnou zem. S pronikavým pohledem v očích, houževnatě a bez ustání pohlcoval zemi před sebou.

Pak to ucítil znovu. Opět nějaký závan ve vzduchu, ale tentokrát se ve tmě neskrývalo zvíře ani člověk. Byly to jiné bytosti, staré mocnosti, které se ze severních zemí za ním táhly už spoustu let. Nepřišly teď proto, aby mu vzdaly hold? Jeho nohy se rychle prodíraly křovím. Sehnul se před větví, na které se odrazilo měsíční světlo, vyhnul se příkrému svahu a cítil, jak mu srdce v hrudi těžce a silně bije. Otáčel se ze strany na stranu a upíral zrak do lesa. Do tichých prostor mezi stromy. Ano, cítí je v pohybu vzduchu a pozná je v náhlém závanu větru, který okolo něj šuměl. Větve a listí se ohýbaly a skřípěly tam, kde oni šli napřed. Cítil, jak se pod ním chvěje půda. Byli tady a země se bála. On však ne. On se nebojí ničeho.

Byli to bohové lovu. Běželi vedle něj a stejně jako on se ve své touze po krvi nedali zastavit. Nezadržitelní a nemilosrdní. Njörd skučel na lesy jako poryv minulého podzimu. Nezkrotný Tór držel kladivo, od nějž létaly jiskry. Vedle něj Frigg hledala na mohutných útesech zarostlé louky. Zadýchaný Ull s okem podlitým krví, divoký jako zvíře. A vpředu běžel Váli a slintal touhou po pomstě. V hubě se mu leskly zuby a ve vzduchu byl cítit jeho štiplavý a pronikavý pach.

Ne, dnes v noci se bohové při lovu nesmějí. Mlčky s ním běží přes lesy odolných borovic a dubů cesmínovitých a prodírají se háji planých oliv. Jsou jako on. Neusmívají se, ani se nesmějí, a on ví, že neznají slitování.

Časně ráno vylezl Úlf na nový hřeben, a stále nenacházel, co hledal. Občas zavětril, jako by očekával, že rozpozná vůni cíle, až se přiblíží. Pak šel dál, do dalších lesnatých srázů, kopečků a vyschlých koryt řek. Přešel celý horský masiv.

Maso a chléb jedl tam, kde se to hodilo nejlépe. Spal chvílku za nejhlubší tmy v hustém křoví. Byl však jako osamělá šelma na lovu, jež tolik touží, aby měla další kus země za sebou, a nemůže spočinout déle, než je nezbytné.

Po kamenitém horském svahu došel k široké terase, která se zakusovala do skalního výběžku. Nahoře i dole se zelenaly lesy a i samotný svah, po němž krácel, byl porostlý zeleným lišejníkem.

Slunce ještě čekalo za obzorem na východě, ale světlo bylo stále jasnější. Z roští na svahu vylétlo hejno ptáčků. V ranním vzduchu a větru se pořád vznášela svěží vůně iberských borovic a hluboko dole pod ním se táhla příkrá údolí a ostré horské hřebeny.

Šel podél terasy. Boty, jež mu sahaly skoro ke kolenům, se už téměř rozpadaly. Neslyšně opsaly půlkruh po vnějším okraji terasy a najednou se prudce zastavily ve vlastních stopách. Po Úlfově zamračeném obličejí se pomalu rozléval úsměv. Dole pod ním se rýsovala cesta, táhla se rozeklanou a suchou krajinou jako světlá linie. Ano, byla na svém místě, osm stop široká, jak má podle Zákona dvanácti desek správná římská cesta být, dost široká na to, aby po ní mohli bez potíží jet dva muži na koních.

Vinula se vzhůru suchými stráněmi, horskými hřbety, lesy a pláňmi. Její nejbližší bod ležel na dostřel šípu. Na ní neviděl Úlf žádné překážky, žádné laviny šterku pocestným v pochodu nebránily. Potvrdilo se, co věděl: cesta se používala. Tepna, po které lidé projížděli denně.

Doběhl na konec terasy, sešplhal dolů a rychle přeběhl přes kameny porostlé lišejníkem.

Na západ cesta stoupala do dlouhého údolí a tím směrem Úlf vyrazil. Nešel přímo po cestě, ale ve skrytu lesíka kousek vedle ní. Na dně údolí stály prastaré duby a borovice s šedivou rozpraskanou kůrou. Dole zurčel potok a Úlf si z něj hodlal později opatřit vodu.

Jen v jednom místě postavilo údolí cestě překážku, kterou musela překonat. Vzhůru k nejvyšším hřbetům se jako zprohýbaná zeď napříč údolím táhla dlouhá řada útesů. Stála tu hradba z dávných dob, zeď ze samotných hor, která za tisíce let zvětrala a začínala se rozpadat.

Kdyby cesta vznikla v době, kdy byla římská říše ještě mladá a kdy přesná pravidla ještě neměla trhliny, vedla by jistě, navzdory protestům a reptání otroků a dalších dělníků, přímo skrz jeden z těchto útesů. Při vytyčování trasy by se nedělaly výjimky a v útesech by se prosekal průchod. Jedni by v předklonu drželi ocelové sekáče, druzí by se oháněli palicemi. Ve dvojicích by se probíjeli vpřed. Pak by došlo na ocelové klíny z rudy z temných dolů v Noriku, znovu by přišly ke slovu palice a s těžkým praskotem by ze země vylamovaly symetrické kvádry.

Ale když se tady v římské Hispánii, daleko od věčného města, stavěla tato vedlejší větev cesty Via Augusta, nebylo už impérium mladé a útesy směly zůstat. Cesta místo toho vedla k jejich úpatí a stočila se okolo této řady hor do půlkruhu v délce dvaceti sáhů, který vysekali do skály, a na protější straně si zase našla bezpečnější podloží.

Toto místo Úlf našel. Zastavil se na cestě, rozhlédl se na obě strany a vylezl na skalní výběžek. Stál tři čtyři sáhy nad cestou a přemýšlel. Lehl si na nerovnou skálu a otáčel hlavou ze strany na stranu. Z cesty ho vidět nebylo. Vstal, sundal si lněnou košili, řemen i šedé vlněné kalhoty a pověsil je na zpola uschlý strom na konci výběžku. Ve větru z nich pach potu vyvane. Zvěř, na kterou číhá, je ostražitá a nesmí se jí dostat žádného varování, kdo že to na ni čeká. Pouštní lišky a synové kalifátu. Brázdil jejich stezky už dřív. Viděl jejich koně, kteří byli opatrní a elegantní jako jeleni, i jestřáby na jejich předloktích obalených kůží; jejich ostrému zraku nešel ani ten nejmenší pohyb. Mají snad také cvičené psy? To nevěděl. Zbavit se psů lačnicích po krvi, pokud by našli čerstvou stopu, by zvláště v této zemi bez vody bylo těžké.

Vytáhl z pytle provaz a za zpěvu budníčků a vrabců došel polonahý na cestu.

Na severní straně skaliska, u patníku na okraji cesty, rostl dub cesmínovitý, tlustý jako stehno dospělého muže, stále zelený, vytrvalý a pevný. Úlf si nařezal provaz na kusy a započal s přípravami.

Když byl hotov, vylezl zpátky na výběžek a rozhlížel se po údolí nahoru i dolů. Asi půl míle cesty nad ním cesta mizela v sedle a začínala zřejmě klesat k novým údolím na sever od těchto hor.

Směrem dolů byly vidět delší úseky cesty. Po půl míli cesta za hřebenem kopců nadobro zmizela do užší rokle. Všude panovalo naprosté ticho. Nikdo tudy neprojížděl a nebyly patrné ani jiné známky života.

O chvíli později stál opět na skále v zadní části výběžku a ve skrytu si tam mezi obrovskými kameny z padlých kmenů a suchých větví postavil plošinu. Všechno svázal měkkými výhonky a zbylými kusy provazu. Občas si od práce odskočil, aby hlídal pohyb na cestě v obou směrech, ale nikdo nepřicházel. Zavrtěl hlavou. V jednom okamžiku se vztyčil a pohlédl k horám na horizontu. Pozoroval světle šedé vrcholky, které na severovýchodě čnely tak vysoko, že bezděčně hledal na hřebenech sněh. Marně.

15

Objevili se odpoledne dalšího dne. Úlf to vědět nemohl, ale vyjeli za úsvitu z vesnice Surada de Vetril a seděli v sedle už skoro čtvrtinu dne, když je spatřil. Na cestu se vydali dva dny předtím z pobřežního města Almeria.

Když předchozího dne nikdo neprošel na východ ani na západ, znejistilo ho to. Naslouchal a koukal na cestu do pozdních večerních hodin. Když se během noci několikrát na úzkém pruhu trávy probudil

z neklidného spánku a trásl se zimou, tak přemýšlel, zda bude muset jít zítra dál. Možná se cesta používá méně, než se zdá. Možná bude třeba jiných lovišť, aby dosáhl svého cíle.

Ale dalšího dne ve chvíli, kdy slunce vystoupilo nejvýše, se ukázali tito muži v cizokrajném odění. Připadal si jako žnec, co v poslední chvíli, než začne pršet, uklízí suché seno pod střechu. Jako sedlák, co našel stádo ovcí a poslal tam otroky, aby je střežili před vlky.

Přicházeli pomalu od východu. Vrcholky za nimi byly suchem zeshedlé. Jeli těsně u sebe a zatím byli příliš daleko na to, aby si mohl být jistý jejich počtem. Viděl jen skvrnky, které se po nejvzdálenější části cesty sotva pohybovaly. Odhadoval, že jsou čtyři, a seskákal dolů, aby připevnil lano na horní okraj kamene.

Bylo jich pět a jeli krokem na světlých, vyhřebelcovaných andaluských koních. Dva z nich byli imámové, učení muži sloužící všemohoucímu. Oba měli bílou kefiju, velký čtvercový bavlněný šátek, přeložený do trojúhelníku a přehozený volně přes hlavu, kde držel s pomocí agalu, kruhu z tmavé koží kůže. Měli dlouhé vousy a na sobě pak široké černé bavlněné pláště.

Povolání, jemuž zasvětili život, jim zřídka kdy poskytlo možnost těšit se z krás přírody. Nejčastěji pobývali v kamenných budovách se studovny a těsnými prostory, které byly určené k modlení. Buď pod klenbou, kde mnoho lidí nacpaných vedle sebe společně vzývalo svého boha, nebo v místnůstkách, kde veškerý jejich čas pohlcovalo přepisování a pročítání posvátných textů. Přesto určitě viděli, že jedou nádhernou přírodou. Klapot cvičených koňských kopyt doprovázely stále nové obrazy, jež se míhaly kolem. Bělostné obláčky na nebi, hmyz a pestrobarevní ptáci tančící ve vzduchu. Nestvořil snad to všechno Alláh? I potůček, co zurčel mezi horami. Ano, nad vším se vznášel jeho duch.

Ostatní tři byli vojáci v širokých hábitech až ke kotníkům, s krátkými vousy a zelenými kefijami na hlavě. Jeden z nich měl křížem přes prsa a záda široké pruhy z bavlněné látky. Elegantně a honosně na něm vlály ve větru jako vlajky a prapory. Ale tváře těchto potomků Táríka ibn Zijáda a ostatních mužů pouště, kteří 299 let předtím překročili Gibraltarskou úžinu, nejevily známky radosti. Spatřili už víc

než dost pustých krajin a starých cest, takže jen ospale seděli na koních a šavle se jim pohupovaly do rytmu koňských kroků.

O kus výše v údolí došli k nízkému skalnímu výčnělku. Byl z ruly, rostl na něm šedozelený a červený lišejník a na jeho vrcholku pak asi čtyři křivé tlusté stromy, všechny širší než lodní sud. Za jedním z nich klečel muž s napjatým lukem.

Oni však téměř nezvedli hlavu, stromů si nevšíмали a jen pomalu jeli zatáčkou, kterou cesta kolem tohoto horského pilíře opisovala. Jeden z vojáků jel vpředu, pak oba svatí muži vedle sebe a dva tři sáhy za nimi oba zbývající vojáci. Klapot okovaných kopyt i dech koní působily mírumilovně. Před slunce vplulo pár obláčků. Ty ztlumily ostré sluneční světlo a schovaly na chvíli jezdce i výčnělek do chladivého stínu.

16

Žádné varování, žádné tíživé ticho ani šustot suchých listů. Jen tupý zvuk. Jako kdyby se sekera zasekla hluboko do kmene plného mízy. Jezdci se překvapeně otočili a viděli, jak se poslední voják pomalu a zdánlivě klidně sesouvá na stranu. Jeho tělo se vytočilo ven a chvíli viselo v nové, podivné pozici, a nebýt jeho prázdného pohledu, vypadalo by to komicky, jak visí na stranu a přitom ještě sedí na koni. Z ruky mu vypadl štít a s rachotem dopadl na zem. Pak se mu uvolnila noha z třmenů a na kamenný povrch cesty se svalil i on sám. Mlasknutí mrtvého těla a pak ticho. Necháпали to. Z čela mu trčela zadní třetina šípů. Letky na jeho konci, které jej dovedly k cíli, byly z krásného, šedě pruhovaného husího peří. Do hlavy mu šíp zajel u kořene nosu a proklestil si cestu kostmi v dolní části lebky. Hrot mu vykukoval mezi pravým uchem a přechodem mezi lebkou a šíjí. Z obou otvorů mu začala téct krev. Kůň, na němž seděl, zařehotal a pomalu od bývalého pána odcházel.

Než muži stihli zareagovat, ozval se další hlasitý zvuk. Voják v zadu hrůzou zaúpěl. Šíp mu vřel hluboko v hrudi. Pod modrou košilí neměl železnou ani koženou zbroj. První voják vykřikl, pobídl koně do trysku a sklonil se k jeho hřbetu. Imámové se pustili za ním. Zděšením kopali koně do boků a ječeli jako divoká prasata a barbaři. Přesto nebyli dostatečně rychlí, a než dojeli do zatáčky, zasekl se další šíp jednomu z imámů do horní části páteře.

Zraněný voják i imám, kteří seděli na koni s šípem hluboko v těle, bojovali ze všech sil, aby je velká tma nedostihla.

Úlf se otočil a několika skoky se ocitl na druhé straně útesu. Cítil pod nohama pevnou půdu. Svět okolo něj měl naprosto zřetelné obrysy a výrazné barvy. Vše bylo jasné a tiché. Jako pěna na vlně se vyhoupl vpřed. Postavil se na okraj útesu tak, že ho bylo jasně vidět. Jako bůh lovu. Dlouhý luk z pružné lípy se napjal ve chvíli, kdy se poslední nezraněný voják a přeživší imám zbesilým tryskem řtili ohybem cesty směrem k němu. Spatřili ho tam nahoře, viděli i provazy natažené přes cestu. Voják vytáhl šavli a sklonil se k hřbetu koně. Chtěl přeseknout všechny tři provazy najednou přesně v okamžiku, kdy kůň do nich vběhne. Ale vtom se mu do trupu zabodl první šíp v místě, kde se klíční kost připojuje k rameni, a zajel mu šikmo dolů do prsou. Jako by jím šíp projel skrz naskrz. Přesto se předklonil a se sténáním zvedl šavli, aby provazy přesekl. Co jiného mu zbývalo? Tryskem se prohnal pod Úlfem, a ten tak měl před sebou jeho nechráněná záda. Vojákem projel druhý šíp a kůň zjistil, že ho nikdo neřídí. Než dojeli k provazům, spadl voják ze sedla a koulel se po cestě. Kolena, lokty a hlava se mu mlátily o kameny. Oba šípy se v něm zlomily a pířka z nich zůstala ležet tam, kudy se koulel.

Imám přijížděl velkou rychlostí za ním. Vtom si kůň všiml třech provazů natažených přes cestu a v panice klesl na kolena. Po hladkých kamenech ještě kus jel, než se zastavil. Alláhův muž neměl šavli ani nůž, aby provazy přesekl, a tak bezradně otočil zvíře nazpátek. Úlf odložil luk a rychle po stezce seskákal z terasy. A stál na cestě před Arabem. V ruce držel sekeru a vypadal tak divoce, že imám v naprostém zděšení rozhazoval rukama a křičel. Úlf ho chytil za kápi a strhl ho na zem. Pak popadl koně za uzdu a došel s ním k druhému koni,

který nejspíše zastavil před provazy. Zvíře spatřilo divocha a neklidně tancovalo před překážkou. Ocasem mrskalo ze strany na stranu a treštilo oči. Úlf se zastavil, pohladil po hlavě koně, kterého vedl, a natáhl ruku k druhému. Začal na něj mluvit a znovu se k němu přibližoval. Chytil vyděšené zvíře za ohlávku a oba koně přivázal ke stromu vedle cesty.

Vtom neklidně přiklusali i zbylí tři koně. Dva měli sedla prázdná, ale na hřbetě třetího stále viselo tělo mrtvého imáma. Seděl v předklonu a z koně při každém kroku div nespádl. Šíp se mu mezi rameny kymácel jako stěžen bez plachty na lodi v bouři.

Jakmile koně Úlfa zahlédli, zastavili se. Lákal je a natahoval k nim ruku, ale oni jen opatrně s nastraženými ušima stáli na místě, jako by zírali na jeho sekeru. Pak se dva z nich otočili a zase zmizeli. Jen imámův kůň se na strnulých nohou pomalu přibližoval k oběma uvázaným koním. Úlf ho chytil a uvázal jej k témuž stromu.

Imám mezitím vstal. Bylo mu kolem padesáti, byl vysoký a měl úzký vyhublý obličej. Pokrývka hlavy mu spadla a holé temeno se zalesklo. Úlf se před ním zastavil a pokynul sekerou k vrcholku útesu. Imám na divocha nechápavě a vyděšeně zíral.

„Vylez nahoru!“

Nejdřív se nehýbal, a tak mu Úlf přešel ostrím sekery po hrudi. Náhlá bolest ho přiměla k poslušnosti. Rychle vyšplhal za zvuku padajících kamínek nahoru a Úlf vylezl za ním.

Zastavili se před plošinou, kterou tam Úlf postavil. Vypadala jako obětní oltář z větví a klád. Imám se otočil a dál už nechtěl, zřejmě pochopil, co ho čeká. Z celé jeho cesty nezbylo nic, jen smrt. Otočil se, aby se mohl bránit nebo prosit cizince o smilování. Ale rychle změnil rozhodnutí a ztišil se. Jako by se rozpomenul, že vše nevyhnutelné je třeba vložit do božích rukou. A jako by jeho strach zmizel. Odvrátil se od Úlfa a začal se modlit.

Úlf ho postrčil dopředu, takže přistál na bříse a zůstal na provizorní konstrukci ležet. Jeho hlas zněl slavnostně jako při bohoslužbě. Slova byla nesrozumitelná. Ležel obličejem dolů a ruce měl schované pod sebou.

Úlf zvedl sekeru k nebi.

„Poslouchej mě, Váli. Tohoto Saracéna obětují tobě. Buď se mnou při lovu a nebude to poslední krev, co dostaneš.“

Zvedl i druhou ruku a uchopil topůrko z nejlepšího dubu oběma rukama. Na jeho konci byla hlava bradatice s půl stopy dlouhým ostřím. Z ležícího muže serval černou kápi, jeho bledá obnažená hlava i šíje se na slunci zaleskly. Váliho stříbrné zuby zajiskřily a Úlf vši silou ťal. Ozvalo se tupé mlasknutí a zvuk lámajících se kostí. Mužovy modlitby umlkly, hlava se skutálela z dřevěné plošiny a zůstala s otevřenou pusou ležet na spánku. Z odseknutého krku tryskala krev proudem. Nejdřív stříkala půldruhého stopy nad skálu, ale když tlak klesl, začala vytékat pomaleji a postupně prosakovala spletenými větvemi, na nichž tělo leželo.

Úlf chytil lebku za dolní čelist a přeskočil skalisko. Mraky odtáhly a jeho luk na okraji terasy v ostrém slunečním světle jen zářil. Seběhl dolů ke koním, otevřel jednu ze sedlových brašen a hlavu do ní hodil. Pak po sobě rychle začal uklízet. Obešel mrtvolu, každou prohledal a vzal si vše, co mělo nějakou cenu. Všichni tři vojáci měli kožené váčky. Dva byly hodně splasklé, ale třetí vypadal slibně. Nezdržoval se a neotvíral je, jen je hodil k useknuté hlavě do brašny. Vzal si i pár dalších drobností. Pak odvázal provazy, jimiž cestu přehradil, a schoval je pod kamení a porost.

Začal odklízet mrtvolu. Jednu po druhé odnesl na suťové pole pod skaliskem. Funěl a sténal pod jejich tíhou, ale vždy pak zas stejně rychle vyběhl pro další. Nijak zvlášť dobře se tam ukrýt nedaly, protože tu nebyly žádné velké kameny s hlubokými dutinami. Naskládal je na sebe do šikovné průrvy, která nebyla z cesty vidět, a nahrnul na ně suché větve a lišejník. Když se otočil a vyšel znovu na skálu, zpozoroval, že některé nohy a krvavé ruce vyčuhují ven.

Na okraji cesty ležely dvě haleny, které z mrtvých serval. Sáhl po červené, která patřila jednomu z vojáků, a zkoušel s ní utřít velké krvavé skvrny na cestě. Na kamenech se mu to z velké části podařilo, ale krev, co vtekla do mezer mezi nimi, odstranit nešla. Netrpělivě vytřel to nejhorší, zabalil do hadru menší kámen a mrštil jím do suťového pole.

Tam, kde mrtvá těla ležela, se slétaly mouchy. Zamračeně doběhl ke koním. Bude-li při něm stát štěstí, vrátí se sem. Jako se rys vrací na palouk, kde skolil srnu. Věděl, že stopy by se měly zakrýt lépe,

ale nebyl čas. Musel za těmi dvěma koňmi, co už běželi údolím dolů. Podle jejich prázdných sedel by lidé poznali, co se stalo.

Natáhl se po druhé haleně. Byla nápadně pěkná, z černého hedvábí a bavlny. Patřila imámovi, kterého trefil šípem do zad. Omotal si ji kolem těla, jak nejlépe dovedl. Výsledek byl ucházející, ale vylepšil to tím, že si halenu sepnul vlastním páskem a vlasy si schoval pod keřiju, jež patřila obětovanému muži. Pod látku si pověsil tu nejkvalitnější z jejich šavlí. Čepel, dlouhá půldruhé stopy a zahnutá, byla těžká na vnější straně a lehčí na vnitřní. Tuto zbraň vykoval kovář z damašské oceli velmi pečlivě a vyvážil ji tak, aby se s ní dalo co nejlépe sekat jednou rukou z koňského hřbetu. Vedle ní si Úlf zavěsil sekeru. Dírkou v horní části topůrka byl protažený proužek kůže, který si přivázel k pásku. Už ze sekery setřel krev jednoho ze zabitých mužů a dal si záležet, aby stříbrem vykládané obrysy boha zářily čistotou.

Odvázal koně, hezky na ně mluvil a jednoho pohladil po hřbetě. Ten měl srst krátkou a sametově hladkou a svaly, jež se pod ní rýsovaly, byly měkké. Úlf cítil, jak se mu pod rukou chvějí. Bylo to krásné zvíře a šla z něj důvěrně známá koňská vůně. Vyšvihl se na něj, v levé ruce uzdy obou dalších koní, a vyrazil dolů do údolí. Koně házeli hlavou, protože měli plno sil, a tak je ihned pobídl do klusu.

Letěli s větrem o závod. Okovaná kopyta se hnala po kamenech a jejich klapot se odrážel od okolních příkrých skal. Úlf nebyl žádný skvělý jezdec a rytmu koně se přizpůsoboval jen s velkými obtížemi. Přesto se radoval. „Na takových koních jistě jezdí valkýry po širokých stezkách Valhaly,“ říkal si v duchu a představoval si, jak jim za jízdy, když se řítí do poslední zatáčky, vlasy vlají jako korouhve ve vichřici.

Do tváře mu vál svěží vítr a šaty na něm šustily. Usmíval se. Neří tohle snad život bojovníka, jak se patří? A není tu snad i Váli, bůh pomsty? Nesviští si to lesem nad ním nebo za kopci na obzoru?

Kamínky odletovaly od koňských kopyt jako šedohnědý proud. Kdysi byly spáry mezi kameny vyplněné maltou a cesta byla tak rovná, že po ní jezdily vozy. Ale malta zvětrala, větry ji odvály a vytrvalé deště vyplavily. Teď zůstaly jen kamenné kostky a po nich nenápadně plynula léta a zimy a klapala kopyta, která je křivila a konala na nich pomalu svou práci.

Úlf se v sedle otočil, ohlédl se a jeho myšlenky nabraly rychle jiný směr. V údolí se objevili jezdcí. Bylo jich hodně. Zastavil koně, a zatímco neklidně podupávali na místě, pokoušel se zorientovat v tom, co vidí.

Jezdci přijížděli klidným krokem, někteří nesli vlajky a dlouhé zelené korouhve. Zbraně a přilbice se jim blyštily ve slunci. Na obzoru se jich už vynořilo dvanáct až čtrnáct a za nimi se objevovali další. Byl to celý vojenský oddíl. Neklidně pobídl svého koně a s ním se rozběhli i oba ostatní. Nechal je běžet na volno, byli rychlí. Brzy je pobídl do trysku a sotva se udržel v sedle. Když projeli kolem místa, kde poprvé spatřil imámy a vojáky, přibrzdil a ohlédl se. Zástup jezdců zastavil pod skalním výběžkem. Bylo jich šedesát až sedmdesát. Asi polovina jich slezla z koní a viděl, že někteří scházejí i do křoví pod cestou. Další jistě prohledávají skalní terasu. Stopy po svých činech nezakryl dostatečně. Prozradil ho zápach, mouchy, krev či další znamení. Možná s sebou měli i psy nebo se nějaký bystrooký voják pozastavil nad rudými skvrnami mezi kamennými kostkami na cestě.

Tak to prostě je. To místo je pro něj ztracené, už se tam nemůže vrátit. Chvilku ještě pohyb v dálce pozoroval, až mu přišlo, že se na něj odtamtud upírají ostré pohledy. Popadl tedy opět uzdy, pobídl koně a klusem se vydali cestou dál, z dohledu. Vojáci se brzy pustí za nimi. Potřebuje se zbavit koní a zmizet v lesíku. Střetnout se s těmito pouštními jezdci by bylo šílenství.

Vtom se třicet sáhů před ním vynořily dvě postavy, opět Arabové, Saraceni v širokých bílých halenách. Jejich prošedivělé, upravené vousy naznačovaly, že jsou už poměrně v letech, něco mezi čtyřicítkou a padesátkou. Jeli na světle hnědých koních s lesklou srstí a podle držení těla i uvolněných pohybů se dalo soudit, že nejsou nebezpeční. Měli vypasená bříška, kulaté obličje a šavle jim u boků visely spíše pro ozdobu.

Kromě vlastních koní, na kterých jeli rychlým krokem, vedli muži ještě ty dva, co utekli Úlfovi. Zřejmě je nepřekvapilo, když ho spatřili, a ani se nesnažili zastavit. Jeden z nich se usmál a pozvedl otěže směrem k Úlfovi. Volal něco arabsky, a i když se jeho slovům nedalo

rozumět, bylo zřejmé, že Úlfa považuje za majitele koní a chce mu je vrátit.

Důvěřivě jeli vstříc smrti. Úlf nechápal, proč nejsou ostražitější. Prchající koně bez jezdců by přeci měli být varováním, že něco není tak, jak má být. Pod oblečením si odvázal kožený proužek od pásku.

Byli od sebe sotva patnáct sáhů a muž, který předtím volal, chtěl znovu promluvit. Vtom náhle znejistěl. Zmlkl. Cizí jezdec s vlající kápí a schovaným obličejem se řítíl vpřed a nezpomaloval. Naopak hnal koně stále zuřivěji vpřed a brzy byl těsně u nich.

Druhý Arab něco volal. Slova zněla stejně nesrozumitelně jako předtím, ale tón prozrazoval strach a zděšení.

Úlf si to namířil přímo k nim. V levé ruce držel otěže a jen pár koňských délek před smrtelným střetem uhnul doleva a vytáhl sekeru. Bleskurychle po sobě přišly dva údery a cizinci se jim neměli šanci vyhnout.

Úlf s koňmi prolétl kolem. Sekeru už v ruce neměl. Muži v bílém ještě chvíli seděli v sedlech, než se sesuli na stranu a spadli. Prvnímu zpola přetal šíji, toho velký klid smrti zastihl dříve, než pochopil, co se děje. Druhému vězela sekera hluboko v prsou a topůrko vyčnívalo šikmo ven. Zvedl ruce, aby si chránil krk a obličej, a sekera mu rozsekla hrudník, roztránila mu žebra a roztrhla plíce. Okysličená krev ze srdce se řinula na cestu a zbarvila sekeru i dubové topůrko jasně rudou barvou.

Úlf držel otěže a postupně zpomaloval. Hřebec, na němž seděl, trhnul hlavou a vzepjal se s řeháním na zadní. Hrabal divoce ve vzduchu předními nohama. Úlf se ze všech sil snažil, aby nespadol ze sedla. I oba další koně se vzpínali a snažili se mu vytrhnout. Otěže z vysušené hověziny se mu zařezávaly do ruky.

Nakonec se hřebec zase postavil na všechny čtyři a Úlf postupně zvládl i oba ostatní. Otočil je a vedl je zpět k mrtvým mužům. Jejich koně vypadali klidnější. Stáli a čekali, rychle kývali hlavou a srst na bocích se jim chvěla, jako by odháněli ováda nebo zápach. Úlf seskočil a popadl jejich otěže, ale zdálo se, že se nehodlají hnout z místa, takže se rozhodl nechat je jít, kam budou chtít. Řemeny tří ostatních koní rychle přivázal ke stromu u cesty.

Vytáhl sekeru z mužovy hrudi. Otřel ji z nejhoršího, pověsil si ji k pasu a začal rychle prohledávat sedlové brašny.

Našel pergamen, knihy, jídlo, pití, šatstvo, svíčky a různé maličkosti. Hodil to na cestu jako odpad a šrot. Ale byly tu i váčky s cinkajícími penězi, dýka s rukojetí ze slonoviny a stříbra, dva tři řetízky z matně žlutých mosazných kroužků, ve kterých byl za každým třetím kroužkem připojený malý stříbrný půlměsíc.

Pak prohledal mrtvé. Téměř nic cenného nenašel, s výjimkou agalu, kruhu, který mu přidržoval červeně pruhovaný kus látky na čerňovlasé hlavě. Tvořily jej elastické proužky s tlustými, překrývajícími se náprstky z mědi a cínu. Schoval si ho.

Vytáhl nůž a znovu se sklonil k mrtvým. Byl na něj hrůzný pohled. Na obličejí měl tlustou vrstvu prachu a ruce od krve. Vousy si neholil od té doby, co vypluli z Říma.

Když byl hotový, narovnal se a pohlédl na cestu. Že by něco slyšel? Vojáci se přece ještě nemohou blížít. Nezkoumají snad místo prvních vražd? Přesto se mu zdálo, že něco slyší. Nechápal to, a tak se otočil směrem dolů do údolí. Cesta mírně klesala a mizela za malým hřebenem, zpoza něhož se předtím vynořili ti dva v bílém. Ale ještě kus níže, asi třikrát na dostřel šípu, se cesta znovu objevovala a vedla přes rovinku s chomáči ostrých travin. Pak opět mizela z dohledu dolů k široké soutěsce. Přichází ten zvuk odtamtud? Stál bez hnutí a naslouchal. Znovu zaslechl něco jako opatrný šramot. Nicméně už to bylo zřetelnější, už věděl, co to je. Blížila se spousta koní. Tak proto se ti dva nebáli! Jeli v tak velké skupině, že je vůbec nenapadlo, že by na ně zaútočil osamocený jezdec.

Chtěl se zase vyhoupnout do sedla, ale uvědomil si, že cennosti má ve dvou různých sedlových brašnách. Mohlo by být nešikovné tahat se s více koňmi a vzdát se něčeho, co si po zásluze přivlastnil, mu vůbec nepřišlo na mysl. Rychle odepnul brašny z valacha, který patřil jednomu z imámů, a přivázal si je na koně, na němž jezdil.

Ještě než byl hotov, zahlédl koutkem oka, jak ze soutěsky vyjíždějí jezdci v kápích.

Velitel Ul Hazini jel na kaštanové sedmileté kobyle. Hnědé kostnaté ruce měl položené před sebou na sedle. Hubený šlachovitý muž, jaký by podle jeho názoru Berber a jezdec být měl. V plnovousu pod vystupující bradou se mu leskly stříbrné nitky a ze zjizvené tváře mu trčel typický ostrý nos, který si jeho předkové do al-Andalusu, *země Vandalů*, přinesli ze saharské pouště.

Zaobíral se vlastními myšlenkami. Půlku života bojoval ve svaté válce proti nepravověrným královstvím na severu. Hlídal hranice ve stínu Pyrenejí jako vrchní velitel ve válce proti barbarům. Po mnoho let jen bojoval. Už ani nevěděl, kolik přeběhlíků a malých ubohých vojsk nájezdníků z Aragonu a Katalánie porazil nebo pochytil. Všechny dal pověsit nebo setnout. Dobrá a svatá válka.

Ale teď to bylo jiné, al-Andalus se zmítal ve válce občanské. Kalif v Córdobě už nedokázal udržet Berbery a Araby pohromadě. Dávný skrytý spor vyplul na povrch a kalifát jako by praskal ve švech.

Vývoj války Ul Haziniho zneklidňoval. Prorokovi lidé se ocitli ve zranitelné situaci. Nevěřící ze severu nebyli poraženi a každá známka slabosti je mohla přilákat na jih jako vyhladovělé psy. Kalifát musí zůstat vcelku. Dokonce se povídá, že se do války zapojily katalánské křesťanské oddíly. Na Córdobu je prý poslali pravověrní muslimové. Taková zrada, kroutil nevěřičně hlavou.

Jeho samotného povolali, aby Córdobu podpořil v případě, že by se zpráva o plánovaném útoku na hlavní město potvrdila. Měl pod sebou šest set mužů, svých vlastních, z vlastní krve a národa. Sotva kdo z nich kdy viděl africké pouště, kde ležely hroby jejich předků. Přesto to byli Berberi tělem i duší.

Přemýšlel o katalánských oddílech, které táhnou na Córdobu, o jejich počtu a o jménech pohanů, co je vedli... Proti některým už bojoval. Byli zdatní a měli s sebou zkušené vojsko. Zapochyboval. Je v jeho oddíle dost mužů? A má smysl obětovat je v boji, který je možná předem ztracený?

Ul Hazini vyjel ze soutěsky a před ním se otevřela celá krajina. Byl ale tak zahloubaný do vlastních myšlenek, že si jen pomalu uvědomoval, co před sebou vidí.

Na cestě vpředu stála postava v černém, oblečená jako imám z mešity. Ale nevíš mu u pasu sekera? A kolem něj je šest nebo sedm koní bez jezdců? A na zemi leží dva muži bez života? Ul Hazini se rychle probral. Byla to těla dvou úředníků, kteří ho požádali, aby s jeho vojáky mohli přejít přes hory do Córdoby.

Mrchožrout a parazit! Velitel se rychle otočil, naléhavě ukazoval na muže vpředu a křičel na kapitána:

„Azizi Abderamane, vezmi si deset mužů. Chci toho zmetka živého.“

Kapitán jel tři koňské délky za ním, situaci ihned pochopil a vychrtil ze sebe příkazy. Spolu s vybranými vojáky vyrazil bleskově vpřed. Ul Hazini za nimi znovu zakřičel: „Chci toho zmetka živého!“

Ve slunečním světle se zaleskly špice oštěpů i koňská srst. Okolo jezdců, z nichž jeden už ztratil červeně pruhovanou keřiju a vlasy mu vlály ve větru, se vznášely kápě a volné šaty s řemínky a třpytivými třásněmi. Někteří vytáhli šavle a s dychtivostí mladých loveckých psů závodili, kdo první dostihne vytyčenou kořist.

Aziz Abderaman viděl, jak se cizinec vyhoupl do sedla a pobídl koně do trysku. Jeho pohyby hned prozradily, že je nezkušený jezdec. Na koni seděl strnule a bezradně. *Budeš snadnou kořistí, kamaráde. Než padne tma, budeš se svíjet v bolestech.* Azizovy oči se zúžily v očekávání, jak toho vězně zmrskají a potrestají.

Když míjeli těla mrtvých úředníků, museli zpomalit. Křoví bylo na obou stranách cesty husté a koně bez jezdců před nimi neklidně podupávali a blokovali cestu. Všichni museli zpomalit a opatrně kolem nich prokličkovat.

Kapitán s překvapením zaznamenal, že oba mrtví jsou skalpovaní. Leželi tam bez vlasů a jejich lebky se ve slunečním svitu leskly bílou a krvavě rudou barvou. *Co je to sakra za barbara?*

Aziz jel první. Občas ztratil oběť z dohledu, ale pokaždé ji znovu spatřil, jakmile se cesta narovнала. Čas, který ztratili objížděním koní, zase téměř dohnali. Ten prašivý pes už je od nich sotva na tři

dostřely šípu. Slyšel koně svých mužů těsně za sebou a koutkem oka viděl, že jeden z nich mu brzy bude po boku. Ještě jeden či dva milníky a máme ho, pomyslel si. Bude to radost, srazit ho na zem a svázat mu ruce i nohy.

Cesta vedla chvíli dolů z kopce. Před sebou měli kamenný můstek vedoucí přes vyschlé koryto řeky, za nímž už cesta zase stoupala vzhůru údolím. A tam nahoře zahlédl Aziz najednou nějaký pohyb. Napřímil se v sedle a spatřil skupinu jezdců jedoucích jim naproti. Viděl jejich vlajky a hned je poznal. Muž po jeho boku si jezdců všiml také a zvolal:

„Kdo je to?“

Aziz se vesele usmál.

„Klid, Hassame. Neboj se, to jsou naši. Oddíl Berberů, co nám z Córdoba poslali naproti, aby nám řekli, jak to tam vypadá.“

Když se Úlf přiblížil k můstku, zpomalil, zatáhl za udidlo a nasměroval koně do terénu nalevo od cesty. Musel z cesty – naháněli ho, jako když dvě divoké kočky loví krysu. Sehnul se, aby ho nešvihla větev, a křečovitě se přitiskl ke koni, který se za chrastotu šterku dral vzhůru korytem potoka, mezi stromy a kameny, hustým křovím po skalních výstupcích. Nebyl dobrý jezdec a povrch tu byl horší, než předpokládal: velké kluzké kameny, jinde zas cestu blokovaly keře a větší stromy. Málem uvízl ve větvích a v houští a dál se probojovával jen tak, že zuřivě kopal kolem sebe. Hořce si uvědomoval, že jeho pronásledovatelé jsou úplně jiní jezdci než on sám. Kromě toho mají lehčí náklad a také se křovím proderou snáze, když už jim cestu proklestil.

Kůň uklouzl po hladkých oblázcích a sjel na kolena. On ho bez milosti donutil vstát a jít dál. Ohlédl se a spatřil Saracény, jak se hrnou údolím potoka vzhůru. Zdálo se, že plují na koních jako duchové. Jako kdyby nikdy nic jiného nedělali. Táhli jako smečka psů za raněnou zvěří.

Azizův kůň se prodíral přes výstupky koryta. Od okovaných kopyt mu létaly jiskry. Viděl, jak uprchlík před ním ztratil pokrývku hlavy. Křivé větve suchého stromu mu ji strhly z hlavy. Zůstala viset na stromě a chvíli vlála ve větru, než spadla na zem. Polodlouhé vlasy, které

se jezdci rozprostřely po ramenou, byly hodně světlé, jako kožené kalhoty franckého bojovníka či jako vlasy barbarské ženy ze severu. *Takže lovíme ptáčka z ciziny, pomyslel si Aziz. Možná nějaký Frank, svině jedna bezbožná.*

Od koňských kopyt odlétaly kamínky i zem a Berbeři se skláněli ke hřbetům koní. V rukou tiskli šavle a oči se jim horlivostí zúžily a leskly jako černé hedvábí. Hnaly se kolem dalších výstupků, dalším křovím. Už ani nevěděli, zda pořád jedou korytem potoka, keře tu rostly příliš hustě. Ani muže před sebou už neviděli, jen porost se hýbal tam, kudy projížděl, a cestou, již jim v suché vegetaci proklestil, se jim jelo snáz. Už brzy ho budou mít.

Pak byl konec. Za obrovským kamenem, velikým jako dva muži, našli koně. Dál nemohl, porost byl všude kolem hustý. Ale uprchlík už v sedle nesesedl, zmizel i s brašnami. Aziz se otočil a vztekle zařval:

„Otočte se. Je za námi. Pět mužů na každou stranu. Jde pěšky, nechte ho utéct. Musíte toho prašivého psa chytit.“

Berbeři zatáhli za uzdy tak prudce, že se koním hlavy otočily. Zvířata přešlapovala v kruhu a jezdci prozkoumávali očima houští. Někteří hned seskočili a prodírali se dál pěšky, křoví tu bylo příliš husté na to, aby jim projel kůň. Jiní v něm našli skulinky a jeli na frkajících koních dál. Aziz zůstal v sedle. Nakláněl se ze strany na stranu a koukal do houští. Jeho kůň byl obzvlášť nádherný. Svalnatý, bdělý a plný síly. Výsledek staletého chovu a šlechtění. Vtom Aziz znovu zařval:

„Stát! Ticho! Ticho!“

Muži ho i v tom hluku zaslechli a zadrželi koně. Rozhostilo se ticho a oni naslouchali. Kdyby Úlf Azizovým slovům rozuměl, také by zastavil a bylo by slyšet jen těžké oddechování koní. Ale Úlf nerozuměl hrčivým arabským slovům ani zbla a nezastavil. S těžkým nákladem běžel přes šterk a kamení a mezi škrabajícími větvemi, ohýbal se a vyhledával stín a nejhustší křoví, aby ho nepřátelé neviděli. Rozhodně se nechoval tiše a Berbeři hned slyšeli, jak běží křovisky a lapá po dechu jako štvané zvíře.

Radostně vykřikli a navzájem se povzbuzovali. Hon začal nanovo. Vyrázili jako psi smečka, nejdřív jezdci s Azizem v čele, pak ti, co šli

pěšky. Ale když přišli na místo, kde Úlfa zaslechli, nebylo nic vidět. Oběť jim opět zmizela. Blýskajícími se šavlemi sekali do keřů a listů a znovu se rozptýlili po prostoru. Krátce nato dal Aziz znovu příkaz, aby ztichli, a tak se zase zastavili, zírali kolem sebe a naslouchali. Jako by cítili, že je hodně blízko. Ještě blíže než minule, až z toho měli nepříjemný pocit ohrožení. Ale kromě dechu koní a šustotu oděvů a much nebylo slyšet nic. Aziz vykřikl:

„Pokračujte! Jděte od sebe! Někde tady leží. Tři dirhamy tomu, kdo ho najde.“

Udělal řetěz a hledali za stromy, kameny i v hustém houští. Les se znovu naplnil zvuky běžících mužů a zadýchaných koní. Volali na sebe, prosekali se křovisky a občas se tiše protahovali vpřed. Zírali do stínů a byli napjatí a ve střehu, připravení na to, co teď musí přijít. Stopy hledali na zemi pod sebou, ale ta byla tak tvrdá a suchá, že na ní nic neviděli, a tak se dívali nahoru do stromů a korun borovic nad svými nechráněnými krky, protože v některých velkých a tmavých korunách rostly tak široké větve, že by se tam člověk snadno schoval. Ale neviděli nic.

Prohledávali tu zjizvenou krajinu plnou škrábajících křovin dlouho. Aziz občas zařval, ať zmlknou, nebo vydal jiný rozkaz, ale s každým výkřikem byl vzteklejší. Při pomyslení, že by tenhle lov mohl skončit neúspěchem, se otrásl odporem. Představil si, jak by se Ul Hazini pohrdavě usklíbl, kdyby se vrátili s prázdnou. Usmíval by se a díval stranou a na nich by ulpěla hanba. On i jeho muži by ji cítili. Hanbu porážky. Zvolal:

„Pět dirhamů tomu, kdo ho dopadne. Zabijte ho nebo ho chyťte živého, ale hlavně tu svini najděte!“

Hledali ještě dlouho. Šavlemi zuřivě sekali do keřů a větví. Na zpola napnutých lucích měli připravené šipy. Hledali, až už byli od sebe tak daleko, že ne všichni slyšeli rozkazy. Někteří se dostali až nahoru k horským hřbetům a na pozadí světlého nebe bylo vidět jejich obrysy: jezdci číhající s kopím nebo lukem. Pak zase hledali dál. Někdo zavolal: „Máme pokračovat?“ a jiný osamělý jezdec na holém šedém vršku: „Říká Aziz, že máme pokračovat?“ Ale odpověď nepřišla, a tak pokračovali. Dlouho poté se

ozvalo: „Všichni sem.“ Neslo se to od muže k muži, po stráních a skrytých suťových polích a okolo vrchů to znělo krajinou, v níž bloudili, jako ozvěna sem a tam mezi neviditelnými skalními stěnami. „Všichni sem.“

Setkali se nedaleko místa, kde uprchlíka slyšeli naposled. Někteří přišli sami, jiní ve dvojici. Byli unavení a těšili se, že se vrátí k cestě, za zbytkem oddílu a k táboru. Den se chýlil ke konci a nikdo netoužil pokračovat v honu na toho vraha za soumraku a během noci. Cítili by se zranitelnější, než když jedou ve skupině po cestě. Někteří se o ostře větve zranili do krve a mnozí měli šaty děravé a roztrhané.

Čekali dlouho a tiše spolu mluvili pokaždé, když se vynořil někdo další. Ale Aziz a Abd al Hamman nepřišli. Znovu a znovu volali a křičeli, ale odpověď nepřišla. Padlo mnoho vysvětlení, ale nikdo neřekl, co si v hloubi duše myslí. Jako by jim něco bránilo vyjádřit strach slovy; nervózně po sobě pokukovali a mysleli si to samé.

Nakonec vyjeli směrem, kde slyšeli Azize naposled. Mluvili málo, jen občas zavolali do tichého odpoledne jeho jméno. Za dobrou hodinu ho našli. Kůň byl pryč, ale jeho tělo leželo jakoby pohodlně rozvalené na šedém kameni pod prastarým dubem. Ležel na zádech, jednu ruku na stranu, druhá mu mírumilovně spočívala na prsou. Bílou halenu s černými pruhy po stranách a nádherně vyšívánými červenými půlměsíci na ramenou měl stále pěkně na sobě a nebyla vůbec špinavá. Neměl žádná viditelná zranění kromě jediného: krk měl přeseknutý a hlava byla pryč.

Na tlustém kmeni nad ním byla ve výšce prsou dospělého muže oloupaná kůra a svítilo tam tvrdé žlutohnědé dubové dřevo a v něm vyrytá slova:

TENTO SARACÉN BYL OBĚTOVÁN VÁLIMU

Znaky byly cizí a sestávaly z rovných, vysokých čar a ostrých úhlů. Byly úplně jiné než zprohýbané oblouky a měkké tvary arabského písma. Vojáci krčili rameny a pohlíželi střídavě na zohavené tělo a na zarostlý les okolo. Plíží se tu někde? Ve vzduchu cítili prokletí a ďábelské síly a se zatatými zuby si znovu prohlíželi znaky na kmeni.

Koně cítili pach krve a neklid jezdců, pohazovali nervózně hlavami a poulili oči. Jeden z Berberů řekl tiše:

„Nechť mu je velký Alláh milostivý.“

Další dodal:

„Ul Hazini se o těchto obludných a nenávislných činech musí dozvědět. On rozhodne o dalším postupu v této věci. Je naší svatou povinností vrátit se a zpravit ho o tom, co se stalo.“

„Ale co Aziz? Nevezmeme ho s sebou?“

Dívali se po sobě a nikomu se do toho nechtělo. Jeden řekl:

„Azizova spása se nijak nezpozdí, když ho s sebou nevezmeme. Jeho tělo tu počká do zítřka. Za úsvitu sem vyšleme zdatné muže, aby potrestali toho bezvěrce a našli Hammana. Přijedou s více koňmi, aby mohli Azize převézt vhodnějším a důstojnějším způsobem, než jak bychom to zvládli teď.“

To znělo dobře a většina mužů přikyvovala. Ale ten, který se zeptal, zda by Azize neměli vzít s sebou, přesto sesedl z koně. Byl to hubeňour s ošklivými černými zuby a řídkým knírem. Měl hodné oči a zdálo se, že ho Azizova smrt doopravdy zarmoutila. Za sedlem mu visel modlitební kobereček z tenké kozinky. Odepjal řemínky, které jej tam držely, a opatrně jej rozvinul. Měkký koberec nesl známky mnohaletého používání. Podél okrajů měl tenkým železákem vypálené stylizované maurské vzory. Muž jej šikovným třepnutím rozprostřel nad Azizem a zakryl mu zející ránu a hrud. Pak koberec pečlivě kolem dokola zatížil kameny, aby jej neodnesl vítr.

Potom odjeli. Otočili koně, seřadili se a tak rychle, jak jen se odvážili, hnali unavená zvířata soumrakem na sever k cestě a za kamarády a bez ustání pozorovali okolní stíny. Aziz Abderaman dál ležel v klidu a míru pod dubem. Chyběla mu šavle, ale měl na sobě krásný modlitební koberec a zanedlouho se na stále tmavším modrém nebi vysoko nad ním rozsvítily první hvězdy.

Rosomák nepřišel. Měl přijít, ale nepřišel. Místo toho přišly mraky, které se pomalu a ztěžka sunuly ke břehu, a na vyprahlé stráně a na muže, který tam čekal, se začal snášet lehký deštík.

Ani následující noci se loď na dohodnutém místě neobjevila. Podél pobřeží skákala liška a jako lehkonohý stín se plížila po břehu zalévaném vlnami. Nechávala za sebou řetízky stop, které na hladkém písku vypadaly jako malé tmavé krátery. Pak přišly další vlny a smyly je. Liška rychle prozkoumávala, co moře vyvrhlo na pevninu. Na jednom místě nerada docupitala až k vodě, aby očichala velkou, řasami obalenou vázu, jež tam ležela jako tmavá cetka. Strčila do ní čenich a pootočila ji. Když se ale přihnala další vlna, šla liška dál. Po chvíli se náhle zastavila v místě, kde si potůček tekoucí do moře vymlel v písku malé koryto, a zvedla čumák do vzduchu. Nastražila uši a větrila směrem k vegetaci a tmě. Pak se najednou napřímila, dlouhými skoky odběhla přes písek a zmizela v porostu a v křoví. Jako by poznala pach nadcházejících ďábelských skutků a vražd.

Ale třetí noci, dlouho poté, co tma byla nejhlubší, Rosomák pomalu k břehu přišel. Náznak rudého světla, co se objevil nejdřív na východním okraji nebe, sílil a šířil se na sever i na jih, až se celý východní obzor rozsvítil. Nebe pomalu přecházelo z úplně černé barvy přes světlejší tóny modré až k bledé a průhledné, která posléze ovládne celou nebeskou klenbu. Vzduch se sice trochu hýbal, ale příliš slabě a proměnlivě na to, aby to mohlo loď pohánět. Občas se plachta větrem napnula a Rosomáka to postrčilo, ale většinou jen zplihle visela z ráhna a nepomáhala. Veslovalo šedesát mužů. Ostatní leželi na palubě a spali.

Zdalo se, že i tento den bude chladnější, než na jižním iberském pobřeží bývá v září zvykem. Ale jim připadalo počasí i tak příznivé. Věděli, že v jejich vlasti už zanedlouho večerní i ranní hodiny zahalí tma. Nastane doba dešťů a plískanic a duše lidí se zachmuří. Kvůli

podzimním bouřkám a nečasu budou plavby po moři nebezpečné a za chvíli uloží zemi k zimnímu odpočinku mráz a sníh.

Vepředu na Rosomákovi stál Eirik Mó Havraní vous a díval se na břeh. Tělo se mu nepatrně pohupovalo v rytmu vesel. Na příď přišel i Ingi Halvklo a stoupl si vedle něj. Pronesl tiše:

„Věc se dá uchopit různými způsoby, Eiriku.“

„Věc?“

„Úlf.“

„Ten se dá určitě uchopit více způsoby. Viděl jsem, jak se ho svým způsobem snažil uchopit Odd, když jsme byli v Římě.“

„Dáš mi slovo, že to, co ti řeknu, zůstane mezi námi?“

Eirik k němu otočil svou velkou hlavu.

„Máš snad nějaká tajemství a chceš se podělit?“

„Říkej tomu, jak chceš. Muži na lodi si toho mezi sebou napovídají dost.“

„To je jejich právo.“

„Zaručíš se mi tedy, že to, co ti řeknu, zůstane mezi námi?“

Eirik se zarazil. Neodpověděl hned, jen stál a prohlížel si muže před sebou. Ingi měl na sobě koženou halenu s dlouhými rukávy a na hlavě malou vlněnou čepici. Nos měl široký, ústa jakbysmet. Oči bystré a bdělé. V širokém obličejí míval často posměšný výraz, který teď zmírňovala velká vážnost. Eirik byl typ muže, který vycházel dobře s většinou lidí, ale s tímhle Ingim moc do styku nepřišel. Na lodi patřili k různým skupinám, a ani si nebyl jistý, jestli mu je tenhle chlap vůbec sympatický. Nejraději by teď ostrými slovy odmítl, ale zvědavost mu nedala, takže nakonec podlehl a odpověděl:

„Dobře. Máš mé slovo.“

„Není žádným tajemstvím, že máš zásluku na místo náčelníka na téhle lodi. Teď jsi po deset dní tuhle moc měl a nám se vedlo dobře. Za těch deset dní jsme měli větší štěstí než za celou dosavadní výpravu. Mnozí z nás by tě podpořili, kdybys nás vedl dál.“

Ingi zmlkl a čekal. Islandan přikývl.

„Díky za hezká slova. Ale my už na Rosomákovi náčelníka máme, a jestli se nemýlím, toulá se po břehu přímo před námi.“

„On není jako ty, Eiriku. Nejedem z nás si myslí, že o takového náčelníka není co stát. Přinese nám neštěstí. Podíváme se, jak pořídil, řekneme, že to nestačí a zabijeme ho. S mečem to umí, ale tři čtyři muži ho bez obtíží porazí. Nebo ho někdo zastřelí šípem. Na palubě nikdo moc truchlit nebude. Staň se náčelníkem, Eiriku, a vezmi si mě za kormidelníka. Většina nás podpoří.“

Eirik se zhluboka nadechl, pevně zavřel oči a odvrátil se od něj. Blížili se pomalu k břehu. Viděl bílý, stále širší hřeben vln. Zavrtěl hlavou a odpověděl:

„Ingi, to, co navrhuješ, není čestné. Nelíbí se mi to. Není to můj styl.“

„Ale být náčelníkem, to tvůj styl je, nebo ne?“

Eirik se zachvěl. Všiml si, že je chladno. Ingi náhle vyhrkl:

„Tak mu řekni, až ho budeš chtít sprovodit ze světa. Sotva souboj odmítne, a sotva mu bude zatěžko rozsekát tě na kusy.“

Ingi Halvklo si všiml Eirikovi nelibosti a proklínal se za to, že mu věc předeštel.

„Nechme to tedy být, Eiriku, neměl jsem se tě ptát, ale snad si dál stojíš za tím, že o tom, co jsem řekl, budeš mlčet?“

„Jestli si za tím stojím? Nejsem žádný lhář, Ingi. To sis myslel? Že jsem lhář, co potajmu zabíjí lidi, jiným podsouvá podlosti a svinstva a neodváží se postavit protivníkovi tváří v tvář? Tak tohle sis myslel?“

Ingi se radši stáhl, statný Islandan se zlobil čím dál víc...

„Jen jsem si myslel, že by lodi prospělo, kdybys u kormidla stál ty, a ne on. To je všechno. Ale dostal jsem od tebe jasnou odpověď a už se tím zabývat nebudu.“

„Tak tys dostal jasnou odpověď?“

„Jo.“

„Já ti ji ale objasním ještě víc: jednou se dostal Egil Skallagrímsson do země svého nepřítele Eirika Krvavé sekery, krále anglické Northumbrie. Šly zvěsti, že ho král dá zabít, jakmile padne noc. Ale jeden z Egilových přátel, Arnbjörn, řekl: *V noci král Egila zabít nedá, protože ubití za tmy je vraždou.* A Egil tu noc přežil. Zákony čestných lidí nebyly králi cizí. Ale tobě zřejmě cizí jsou, Ingi. Zabití, o kterém uvažuješ, je ubohost. Úlf se na místo náčelníka probojoval

přede všemi, a pokud ho má někdo odstavit, nesmí ho zabít potajmu. A řeknu ti ještě pár věcí: nebudu na téhle lodi spát daleko od Úlfa a ani můj meč nebude ležet daleko. A také řeknu svým mužům, že kdyby se někdo přiblížil ke mně nebo k náčelníkovi se zbraní v ruce, ať ho ihned srazí k zemi, protože vrahy, kteří se v skrytu plíží tmou, tady nepotřebujeme.“

Ingi Halvklo zvedl ruku a řekl tiše:

„Zapomeň na to, Eiriku. My na to taky zapomeneme. Budeme stát za Úlfem, pokud se ovšem vrátí na palubu.“

„Jen si pamatuj, že jestli ho někdo zabije zbaběle, přijdu si pro odpověď k tobě.“

„To můžeš, ale pokud se to stane, nebudu za tím stát já.“

Ingi zmizel. Eirik za ním chvíli zamračeně hleděl. Měl chuť odplivnout si na palubu, ale neudělal to a jen se tiše otočil ke břehu a hledal tam známky života.

Dál směrem k zádi seděli vedle sebe u vesel Hauka-Tór a Tvíbein Skrubbsson. Hauka-Tór se zápalem vyprávěl o své domovině:

„Při dobrém větru se z Východní osady do Západní dá doplout za čtyři dny. Dál kolem Greipů do Nordsetu je to pět dní, a odtud do Krokfjardarheidu severně od Hafsbotnu dalších sedm dní plavby. Je to velká země.“

„A celá neobydlená?“

„Severně od Západní osady nenajdeš nikoho, ani jeden statek. Jen tu a tam mrože a lední medvědy.“

„A je holá, samé kamení?“

„Jo. Dřevo na lodě se musí dovážet z Marklandu, ale Grónsko má i svoje přednosti: zvěře k lovu je dostatek a místa na usazení taky. Můžeš si zabrat půdu na konci fjordu, pojmenovat ho po sobě, vykloučít křoviska na stráních a obsadit ty nejlepší pastviny.“

„Je tam ještě něco dalšího?“

„Dá se doplout do Hellulandu, Marklandu, Vínlandu a Skrælinglandu. Helluland je země chudá na všechno kromě hladových ledních medvědů. Markland je plný dřeva a zvěře. Ve Vínlandu je dost pastvin a železa a Skrælingland je...“

„Plný skrælingů, to dá rozum.“

Tvíbein měl dobrou náladu a muži, kteří seděli u okolních vesel, se chechtali. Hauka-Tór se také usmál. Bylo vidět, že o své domovině vypráví rád:

„Skrælingové jsou ale i v Grónsku. Severně od Moře velryb jich je hodně. Mají lodky z tulení kůže a sáně a umějí si dobře poradit v pustinách. Kdyby se k našim osadám moc přiblížili, museli bychom se před nimi mít na pozoru.“

Vtom se z přídě ozval Eirik:

„Vidím ho, šedivce. Toulá se po okraji lesa.“

Mnozí z veslařů dali vesla do lodí a nahnuli se přes okraj, aby lépe viděli. Pár jich došlo na přídě.

Na břehu zahlédli krácejícího muže. Zdálo se, že se drží vzadu za pásem písku, na začátku lesa. Světla bylo málo a občas, když se přiblížil k tmavým stromům, se jim ztratil. Šel na západ směrem k místu, kde loď přistávala.

Než veslaři znovu zabrali, ztratil už Rosomák dost ze své rychlosti. I slabý větřík ustával a Eirik křikl:

„K veslům, chlapi! Vzbudte i další! Chci vidět u vesel celou posádku!“

Muži si posedali na místa a prostrčili vesla ven čtverhrannými otvory, potaženými kůží. Zapřeli si nohy o bedny a sehnuli se k veslům. První záběry byly v téhle obrovské lodi vždy nejnamáhavější. Mnohé muže na palubě sice ten ruch vzbudil, ale leželi radši dál pod příkrývkou, do ranního chladu se jim vstávat nechtělo. Eirik na ně znovu zavolal, aby vzbudili další, a Islandčan Hermund Illugason mu z přední části lodi odpověděl:

„Vzbuď sám sebe, Eiriku. My veslujeme, ty tam jen stojíš a rveš.“

Když byla loď od břehu asi na dostřel šípu, začal se k ní Úlf brodit. Šel těžce, v předklonu. Nohy se mu po kotníky bořily do písku. Přes jedno rameno nesl sedlové brašny, na druhém mu visel luk a nacpaný pytel, kde měl strčenou sekeru i mnoho dalšího. Držel pytel nad

vodou, protože chtěl zbraně uchránit před rzí a měděnkou. Z pásku mu visela dvě stopy dlouhá větev, široká jako mužské zápěstí.

Když se loď přiblížila, muži u vesel začali brzdit, aby ji zastavili. Hodili mu lano a mnoho rukou se natáhlo, pevně lano sevřelo a vytáhlo ho na loď.

Úlf byl na palubě a z šatů se mu řinula voda. Rozhlížel se po těch, co se kolem něj shromáždili. Někteří se usmívali, jiní ho vítali, další se ptali, jaký byl lov. Ale Úlf se nesmál, měl tentýž strohý výraz, jaký na jeho tváři viděli v Římě onoho dne, kdy bez milosti poslal Odda do nejhlubších pekel. Vypadal špinavý a zanedbaný. Šedohnědou lněnou košili měl na více místech roztrženou a stejně špatně na tom byly i kalhoty. Vlasy mu trčely do všech stran, jako kdyby už dlouho byl psancem. Ale pohled měl chladný a mrazivý a přejížděl očima od muže k muži. Když se dostal k Eirikovi, zahleděl se na něj a okolo úst se mu objevil chladný úšklebek. Sedlové brašny i pytel, co ze sebe shodil, dopadly těžce na palubu. Šel k němu a sípavě zavrčel:

„Takže jsi přijel pozdě, Eiriku Mó Všív ý vouse?“

Okolo něj se šířil přišerný smrad, tak dábelský, že se muži odtahovali, jako by byl hnijící mrtvola nakažená morem. Ale Úlf šel za nimi, přímo k Eirikovi. I ten teď couval. On, který se považuje za muže, co se ničeho nebojí a nikdy neuhýbá. V tomhle smradu a tváři v tvář Úlfovu úšklebku znejistěl. Neměl v plánu přijet pozdě, ale drancování na severovýchodě bylo příliš úspěšné. Vyplenili dvě města na pobřeží a spoustu bohatých statků dál ve vnitrozemí. Na moři přepadli jednu velkou nákladní loď a několik menších člunů, na všechny naskákali, pobili posádku a vzali si tolik nákladu, kolik se jim hodilo. Byly to velkolepé dny, nejlepší od vyplutí z Islandu, a tak se od toho nedokázal odtrhnout. Ne dřív, než se objevila maurská válečná loď s velkou posádkou a Rosomák musel odplout na moře, aby pronásledovatele se-trásl. Ne že by ho pár dní zpoždění nějak moc zneklidňovalo, jistěže dodržuje slovo, ale všeho s mírou, a Gróňan přece za váček lesknoucích se stříbrných dirhamů přivře oči. Dokonce si promyslel pár pěkných vět, které mu jistě vrátí dobrou náladu. Ale teď, když couval, si už tak jasně na ta slova nevzpomínal a zdálo se mu, že nedávají smysl. Ani ten váček s dirhamy neměl po ruce. A do toho ty zvláštní oči.

Toto je pouze náhled elektronické knihy. Zakoupení její plné verze je možné v elektronickém obchodě společnosti eReading.